

Veiligheidsregio
Groningen

Beleidsbegroting 2024

Veiligheidsregio Groningen

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

1 Inleiding **4**

- 1.1 Landelijke ontwikkelingen 4
- 1.2 Regionale ontwikkelingen 7
- 1.3 Leeswijzer 9

2 Programmaplan **10**

- 2.1 De opdracht 10
- 2.2 Brandweezorg 11
- 2.3 Crisisbeheersing 15
- 2.4 Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) 18
- 2.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) 20
- 2.6 Overhead 22

3 Paragrafen **23**

- 3.1 Gemeentelijke bijdragen en Lokale heffingen 23
- 3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
- 3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 28
- 3.4 Financiering 28
- 3.5 Bedrijfsvoering 30
- 3.6 Verbonden partijen 31

4 Overzicht van baten en lasten **32**

- 4.1 Overzicht baten en lasten per totaal en per programma 32
- 4.2 Gepronosticeerde balans 34
- 4.3 Toelichting meerjarenraming 35
- 4.4 EMU-saldo 38

5 Bijlagen **39**

- 5.1 Taakvelden 40
- 5.2 Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 42
- 5.3 Investerings 46
- 5.4 Gemeentelijke bijdrage 47

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsbegroting 2024 van Veiligheidsregio Groningen. Deze begroting is opgesteld in lijn met wat met ons bestuur is afgesproken tijdens de bestuurdersdag van Veiligheidsregio Groningen op 13 oktober 2022 en tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 8 december 2022. In de begroting behandelen we de programma's Brandweezorg, Crisisbeheersing, Gemeentelijke Kolom Groningen en GHOR.

De jaarstukken 2022 hebben inzicht gegeven in de ontwikkelingen die Veiligheidsregio Groningen in 2022 heeft doorgemaakt. De oorlog in Oekraïne bracht een vluchtelingenstroom op gang, ook richting ons land. De veiligheidsregio coördineerde de opvang in onze regio. Voor Groningen een extra opgave boven op de aanhoudende opvangcrisis in de asielketen waarvoor onze crisisorganisatie opschaalde naar GRIP-1 en in de tweede helft van het jaar GRIP4, toen de crisis ook landelijk als zodanig werd gezien.

De in de coronacrisis en het aardbevingsdossier opgedane kennis en ervaring, met het principe van de flexibele opschaling, konden we wederom toepassen in de casuïstiek rond het aanmeldcentrum in Ter Apel en de (crisis)noodopvang in Marnewaard en Zuidbroek. Maar ook op het gebied van de maatschappelijke onrust die in 2022 in onze regio zeker niet afnam; denk aan de boerenprotesten.

In alle gevallen heeft u gezien dat wij werken vóór en mét de gemeenten. In de toekomst zullen wij steeds weer de verbinding met de gemeenten en onze netwerkpartners blijven zoeken. We zullen actief investeren in een goede informatiepositie van de nieuwe raadsleden.

Een jaar na het aantreden van het kabinet Rutte IV staan we aan de vooravond van ingrijpende wijzigingen in het domein van de veiligheidsregio's. De grootschalige ontwikkelingen op het gebied van langdurige crises en informatieveiligheid hebben reeds geresulteerd in een structurele ophoging van de landelijke BDUR-gelden voor de veiligheidsregio's. De impact van de ontwikkelingen op de organisatie en de financiële vertaling ervan zullen in de loop van 2023 zichtbaar worden. Dit geldt specifiek voor de sectoren Crisisbeheersing, Risicobeheersing en Bedrijfsvoering.

Uiteraard wordt ingezet op eventuele synergievoordelen voor de sector Brandweezorg in dit traject. Zeker omdat vanuit de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's door de RCDV wordt gestuurd op de preparatie van de brandweer op landelijke thema's als industriële en technologische ontwikkelingen, energietransitie en klimaatadaptatie.

In 2023 en daarna gaan we verder met de implementatie van onze eigen visie Brandweezorg. In het najaar van 2022 heeft uw bestuur ingestemd met het organisatieplan en het dekkingsplan die daarmee samenhangen. Na het doorlopen van het zienswijzentraject met de gemeenteraden is de definitieve vaststelling voorzien in de zomer van 2023. In 2023 wordt ook de visie Crisisbeheersing afgerond. Het daaruit voortvloeiende organisatieplan wordt in 2024 geïmplementeerd.

Met betrekking tot de Omgevingswet is het goed nog eens te vermelden dat de geplande invoering van deze wet is voorzien op 1 januari 2024. We spreken hier opnieuw de veronderstelling uit dat de voor de veiligheidsregio's benodigde middelen dan ook beschikbaar komen. Ondertussen gaat de preparatie op de invoering van de wet door. In 2023 willen wij het strategisch vastgoedbeleid afronden met ons bestuur, een plan voor alle 39 posten inclusief het stedelijk gebied. In het stedelijk gebied zullen we dat combineren met het samenbrengen van de kantoorfuncties van Veiligheidsregio Groningen en de GGD Groningen.

Veiligheidsregio Groningen bewijst zich in deze onvoorspelbare tijden als een lenige organisatie. Onze medewerkers zetten zich daar iedere dag voor in. Wij zijn *lean* georganiseerd, wij zijn flexibel en bewegen gemakkelijk mee, ook in financieel opzicht, steeds weer gebaseerd op solidariteit en commitment van onze tien gemeenten. In deze beleidsbegroting lichten we de inhoudelijke ontwikkelingen en thema's verder toe. Ook leest u welke gevolgen die hebben voor de programma's van de verschillende onderdelen van onze organisatie.

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

1 Inleiding

De begroting voor 2024 bestaat uit een algemeen deel met relevante landelijke en regionale ontwikkelingen, inhoudelijke ontwikkelingen per programma en een bijbehorende financiële kaders. De ontwikkelingen die een grote impact op de VRG hebben, worden besproken in het algemene gedeelte en daarnaast worden in de programma's nog specifieke ontwikkelingen geduid. De hieronder beschreven ontwikkelingen zijn autonome ontwikkelingen.

1.1 Landelijke ontwikkelingen

Evaluatie Wet Veiligheidsregio's

Het Kabinet heeft naar aanleiding van de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio de doelstelling geformuleerd om met behoud van het goede, zo spoedig mogelijk, te komen tot een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor Crisisbeheersing en Brandweertzorg. De uitwerking van deze doelstelling is te vinden in de Contourennota. Het doel voor crisisbeheersing is om te komen tot een betere voorbereiding op toekomstige (langdurige) (bovenregionale) crises door het fundament te versterken en te investeren in het netwerk, uitvoeringscapaciteit, platform en de informatiefunctie. In 2023 wordt mede op basis van de uitgangspunten, zoals weergegeven in de contourennota, een nieuwe visie op Crisisbeheersing opgesteld met een bijbehorend organisatieplan. Deze plannen en de daadwerkelijke transitie van Crisisbeheersing worden in 2024 verder vormgegeven. Voor Brandweertzorg zijn diverse landelijke opgaves benoemd waarvoor de Veiligheidsregio's gedeelde verantwoordelijkheid moeten nemen. De brandweer van de toekomst moet voorbereid zijn op nieuwe (grote) incidenten buiten de eigen veiligheidsregio en hiervoor voldoende capaciteit en slagkracht hebben om kwalitatief hoogwaardige lokale en regionale basisbrandweertzorg te bieden. Bovenregionale en landelijke opgaven vragen echter wel om landelijke financiering en leiden daardoor niet tot uitzetting van de begroting van de Veiligheidsregio's. Daarbij wordt ook het informatiemanagement VRG-breed onder de loep genomen. Goede en veilige informatievoorziening is essentieel om alle crisispartners in diverse fases van een crisis te laten beschikken over de juiste informatie.

Toekomstbestendig brandweerstelsel en rechtspositie brandweervrijwilligers

Door een uitspraak van het Europese Hof dat gelijke werkzaamheden niet ongelijk beloond mogen worden, leek invoering van verplichte taakdifferentiatie tussen beroepsbrandweermensen en brandweervrijwilligers lang onvermijdelijk. Met grote gevolgen voor het brandweerstelsel, dat voor ruim 80% uit vrijwilligers bestaat. Na juridisch onderzoek is geconcludeerd dat taakdifferentiatie waarschijnlijk niet nodig is, mits duidelijker onderscheid wordt gemaakt tussen verplichte en niet-verplichte opkomst door respectievelijk beroeps en vrijwilligers. De huidige vorm van consignatie en kazernering van vrijwilligers zou dan moeten stoppen.

De landelijke 'stuurgroep toekomstbestendig brandweerstelsel' heeft daarom een implementatieplan gemaakt voor het afschaffen van consignatie en kazernering van brandweervrijwilligers. Randvoorwaarde voor de implementatie is dat de minister van Justitie en Veiligheid als stelselverantwoordelijke alle structurele en incidentele kosten die hieruit voortvloeien voor haar rekening neemt. Ook moet er een uitzondering op de Arbeidstijdenwet worden gemaakt. De VRG zal pas concrete stappen zetten als er landelijk overeenstemming is bereikt over hoe de implementatie gaat gebeuren en hoe dit wordt gefinancierd. Daarnaast staat de VRG voor de uitdaging om het aantoonbaar onverplichte karakter van brandweervrijwilligheid te verenigen met de ambitie om als brandweeorganisatie altijd paraat te zijn.

Werkgeverschap

Op het gebied van werkgeverschap is er sprake van samenhangende ontwikkelingen die de komende jaren kaderstellend zijn. Vanuit de werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (WVSV) is het doel om zo dicht mogelijk aangesloten te blijven op de gemeentelijke CAO, en voor de brandweer en crisisbeheersing waar nodig aanvullende arbeidsvoorwaarden overeen te komen met de vakbonden. Dat is ook de insteek voor de onderhandelingen met de vakbonden over de herziening van de arbeidsvoorwaardenregeling 2023. We verwachten voor 2023 een significante loonstijging. Hierbij is het relevant om op te merken dat WVSV (nog) niet te

maken heeft met de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA). De inwerkingtreding van de WNRA is voor veiligheidsregio's nog uitgesteld, daar waar gemeenten in 2020 al zijn overgegaan.

Verzekeringen

Er zijn gezamenlijk afspraken gemaakt door de veiligheidsregio's betreffende de verzekeringen. In 2022 is het expertisebureau Risicobeheer opgericht en zijn eerste stappen gezet om te komen tot een landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen. In 2023 vindt de aanbesteding voor de ongevallenverzekering plaats en wordt verder gewerkt aan het inrichten van de gezamenlijke verzekeringsfunctie en de oprichting van een waarborgfonds. Insteek is dat vanaf 2024 een landelijke werkwijze wordt gehanteerd. Vanwege inkoopvoordelen verwachten we voor de VRG een lagere premie vanaf 2024.

Tweede loopbaanbeleid

De belangrijkste afspraak is het uitoefenen van de functie beroepsmedewerkers voor maximaal 20 jaar. Tussen werkgevers en werknemers zijn op landelijk niveau afspraken gemaakt rondom de bezwaardheid van repressieve brandweersfuncties, specifiek de beroepsbrandweer. Medewerkers kunnen tot er nieuwe afspraken zijn gemaakt over herziening van de arbeidsvoorwaardenregeling onder voorwaarden wel een verzoek indienen tot uitstel van de maximale termijn van het vervullen van de bezwarende functie van 20 jaar. Dit geldt dus ook voor VRG-medewerkers, waarbij het herijkte VRG-beleid deze ruimte ook al bood.

De VRG heeft zich voorbereid op toenemende uitstroom in de periode na 2026 conform het beleid van 2006. Hierin is aandacht voor duurzame inzetbaarheid en breed loopbaanbeleid, wetende dat een repressieve functie doorgaans niet tot de pensioengerechtigde leeftijd kan worden uitgevoerd.

Omgevingswet

De geplande invoering van de Omgevingswet is voorzien op 1 januari 2024. De consequenties daarvan worden steeds duidelijker en de Omgevingswet brengt een intensieve taakverandering voor veiligheidsregio's op het gebied van risicobeheersing. De stelselherziening Omgevingswet geeft daarmee een structurele verandering in tijd en kosten die de veiligheidsregio's besteden aan taken op het gebied van risicobeheersing, benoemd in het Cebeon rapport van 12 maart 2021.

Informatieveiligheid (BIO)/ Cybercrime

Het huidige tijdsgewricht vraagt om een adequate aanpak van informatieveiligheid en cybercrime. In 2022 is begonnen met een aanpak gericht op het worden van BIO-compliant (Baseline Informatieveiligheid Overheid) medio 2024. Hiervoor zullen nog de nodige inspanningen moeten worden gepleegd waaronder het realiseren van een Security Operations Center (SOC) en het implementeren van een Computer Emergency Response Team (CERT). Naar verwachting worden deze voorzieningen landelijk opgepakt en zullen medio 2025 zijn beslag krijgen. In de tussentijd zal de VRG zelf de nodige maatregelen moeten nemen in het kader van informatieveiligheid en cyberweerbaarheid.

Daarnaast is het voornemen dat de veiligheidsregio's deel gaan nemen aan de landelijke Veiligheidsstructuur en aangemerkt worden als vitale organisatie. Vanwege de status 'vitaal' dienen informatieveiligheid en privacy nog strikter te worden ingeregeld, waaronder autorisaties, (bedrijfs)continuïteit en toegangsbeveiliging.

Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2)

Informatiemanagement op orde is een belangrijk onderdeel van de doelen uit de contourennota en cruciaal bij het managen van een crisis. KCR2 ondersteunt en versterkt de samenwerking tussen veiligheidsregio's en Rijkspartners, met name op het vlak van informatiemanagement en coördinatie in bovenregionale crisisbeheersing, in lijn met de uitgangspunten zoals in de contourennota beschreven over bovenregionale samenwerking. Doelstelling van het programma KCR2 is dat eind 2024 alle regio's via een (inter)regionaal informatieknooppunt zijn aangesloten op het landelijke informatieknooppunt. Deze knooppunten zijn volgens afgesproken standaarden, normen en architectuur ingericht. Naast een technische inrichting is er een 24/7 actieve organisatie nodig die snel opgeschaald kan worden. De veiligheidsregio's moeten daarvoor bekwaame menskracht beschikbaar en getraind hebben. Dit zal in 2024 onderdeel zijn van het hoofdproces vakbekwaamheid.

Nieuwe Openbare orde en Veiligheidsarchitectuur (NOOVA)

Naar aanleiding van de behoefte aan een toekomstbestendige, robuuste, veilige en missiekritische communicatievoorziening, inclusief alarmering, en de eindigheid van het C2000 netwerk, is er in opdracht van de Minister van Justitie en Veiligheid een programma gestart gericht op de aanschaf en inrichting van een nieuw informatie- en communicatiesysteem voor de hulpdiensten, waaronder de brandweer. Met de vervanging van het huidige systeem worden ook aspecten rondom vernieuwing en verbetering meegenomen opdat hulpverleners hun werk beter en veiliger kunnen doen. Doel is dat hulpverleners altijd en overal met elkaar kunnen communiceren en informatie verzamelen, analyseren en delen. Zowel op straat, onderweg als in de meldkamer. De vervanging van het huidige C2000-systeem wat nu gebruikt wordt is onvermijdelijk en urgent en zal de nodige (technologische) veranderingen met zich meebrengen, waaronder de vervanging van de portofoons, mobilofoons en pagers. Het huidige C2000 is beperkt tot status- en spraakcommunicatie. Bij het nieuwe systeem zullen ook beelden en andere data met elkaar gedeeld kunnen worden. De verwachting is dat dit in de periode 2027 – 2030 zijn beslag zal gaan krijgen. De collectieve kosten komen voor rekening van het rijk. Wel zullen te zijner tijd pilots en de vervanging van randapparatuur de nodige investeringen van de VRG gaan vragen.

Verbreding van het risicoprofiel

Via samenwerking tussen de programma's GHOR, GKG, CB en BWZ wil de VRG vroegtijdig ontwikkelingen aanduiden die mogelijk een bedreiging vormen voor de stabiliteit en veiligheid van de samenleving. Dit stelt ons in staat om ons voor te bereiden op nieuwe risico's die onder andere voortkomen uit de gedigitaliseerde samenleving, het veranderende klimaat, technologische ontwikkelingen en de maatschappelijke effecten die deze risico's kunnen hebben. De inzet op deze, voor risicobeheersing, verbreding van werkzaamheden op bedreigingen is nog niet voorzien in deze beleidsbegroting. Deze volgt uit de verkenning die we in 2023 uitvoeren.

Crisisorganisatie en preparatie

De asiel- en vluchtelingencrisis, maar ook de nasleep van de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne, hebben een grote impact op de werkzaamheden van VRG. VRG werkt in de multidisciplinaire crisisorganisatie intensief samen met ketenpartners, levert een stevige bijdrage aan de risico- en crisiscommunicatie en complexe juridische advisering. De bestaande crisisstructuur is uitgebouwd naar datgene wat nodig is om de uitdagingen het hoofd te bieden; we acteren flexibel op de aard en de duur van deze crises. Voor de meerkosten van deze crises zijn landelijke compensatieregelingen. Zeker is dat de diverse crises impact hebben op onze reguliere bedrijfsvoering. Zo staat de vakbekwaamheid onder druk door het stilleggen van diverse opleidingsactiviteiten en zijn er minder vrijwilligers ingestroomd. We kunnen nog niet overzien wat dit betekent voor de langere termijn.

1.2 Regionale ontwikkelingen

Brandweer Opleidingen Noord (BON)

De drie noordelijke veiligheidsregio's werken samen op het gebied van opleiden en oefenen ten behoeve van de brandweer. Hiervoor is in het verleden de stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) opgericht. De BON verzorgt brandweeronderwijs en realistische trainingen. De huidige (bestuurlijke) constructie en governance van de BON brengt significante beperkingen met zich mee voor een stabiele en toekomstbestendige bedrijfsvoering. De BON heeft last van de onmogelijkheid investeringen zelf te financieren en van de afhankelijkheid van de vraag naar opleidingen van de regio's. Ook is de vraag gesteld of de huidige constructie en governance met een stichtingsbestuur nog aansluit op de actuele inrichting van en de gewenste verbinding met de veiligheidsregio's. De drie regionaal commandanten zijn daarom een onderzoek gestart naar de wijze waarop het opleiden van repressief brandweerpersoneel en het faciliteren van realistische trainingen voor de veiligheidsregio's Drenthe, Fryslân en Groningen in de toekomst het beste vormgegeven kan worden. Het huidige budget is het uitgangspunt voor het onderzoek.

Meldkamer Noord-Nederland

De Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) vormt vanaf 2023 een landelijk netwerk van tien meldkamers, die technisch met elkaar zijn verbonden en elkaars taken kunnen overnemen. De Meldkamer Noord Nederland (MNN) is een van deze tien meldkamers en is onlangs deel van de LMS geworden en aangesloten op de technische infrastructuur van de LMS. De LMS beheert voor alle hulpdiensten de meldkamers en doet dit als zelfstandig onderdeel binnen de politieorganisatie met een eigen sturing, budget en medewerkers. Tot de vorming van de LMS kende de MNN op 3Noord niveau een zelfstandig besturingsmodel. De wijziging van een zelfstandig bestuur naar de LMS en de ontwikkeling van crisisbeheersing in het meldkamerdomein zorgt voor herziening van de bestaande convenanten met betrekking tot de meldkamerfuncties. In het nieuwe convenant tussen de drie noordelijke veiligheidsregio's worden de (beleids-)ontwikkelingen van de afgelopen jaren opgenomen en de daarover reeds gemaakte afspraken geformaliseerd. Dit betreft onder andere de opname van crisisbeheersing binnen de werkprocessen van de meldkamer zoals de (uitbreiding van de) functie Calamiteiten-coördinator (CaCo) waarvan de huidige financiële en mogelijk ook de personele bijdrage zal veranderen per 1 januari 2024. Naast de CaCo-functie worden nog een aantal andere functies op de meldkamer gefinancierd vanuit de Veiligheidsregio's. Deze functies, inclusief financiering, zijn onderwerp van gesprek voor het convenant meldkamerfunctie conform artikel 35, lid 3 WvR. Dit convenant zal in 2023 worden vastgesteld waarna de implementatieperiode in 2024 zal plaatsvinden.

Aardbevingen

Ondanks de aangekondigde sluiting van het Groningen gasveld, wordt de regio nog lang geconfronteerd met aardbevingen en de effecten daarvan. Deze effecten; maatschappelijke onrust en effecten op de gezondheid, die de schadeafhandeling en versterkingsoperatie met zich meebrengen, zijn nog steeds aanwezig in onze regio. De VRG heeft een wettelijke adviesrol over de gaswinning en is naar verwachting ook in 2024 nog lid van de regionale kopgroep gaswinning en aardbevingen. De ambitie is om te blijven inzetten voor de veiligheid, gezondheid, weerbaarheid en veerkracht van de inwoners in regio Groningen. Zo worden in 2024 dorps- en buurtbijeenkomsten georganiseerd vanuit de campagne Eerste Hulp Ben Jij met als doel de zelf- en samenredzaamheid van de inwoners te stimuleren. Ook wordt de samenwerking met gemeenten en bedrijven versterkt op het gebied van risico- en crisiscommunicatie. Verder wordt er voortgebouwd op het uitdragen van de handelingsperspectieven voor hulpverleners voor het omgaan met burgerinitiatieven bij rampen en crises die in 2023 ontwikkeld worden en blijft het werken aan het versterken van de mentale veerkracht van onze hulpverleners een speerpunt. In 2023 zal oefening georganiseerd worden met een aardbevingsscenario waarvan de leerpunten in 2024 mogelijk leiden tot herziening van het Incidentbestrijdingsplan Aardbevingen. Tot slot wordt in 2024 het lesprogramma Aardbevingenwijzer aangeboden aan scholen in het aardbevingsgebied. Veiligheidsregio Groningen financiert deze activiteiten vanuit subsidiegelden van het Nationaal Programma Groningen. Daarnaast worden gesprekken gevoerd over financiering met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Klimaat

Ook regio Groningen kan de komende decennia steeds vaker en heftiger geconfronteerd worden met de gevolgen van klimaatverandering. In 2024 wordt er verder gewerkt aan de verdere preparatie op klimaat gerelateerde risico's als overstromingen, extreem weer, hittestress en droogte. Naast de preparatie van de

crisisorganisatie wordt ingezet op klimaatadaptatie door in regionaal verband samen te werken aan de preventie en mitigatie van de mogelijke gevolgen van klimaatverandering. Het bestuur ontvangt advies, er wordt gezorgd voor actuele planvorming, er wordt gewerkt aan vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen en inwoners ontvangen informatie en handelingsperspectieven in het geval van bijvoorbeeld overstromingen en extreem weer.

Energietransitie

De VRG wil de energietransitie mede mogelijk maken, maar wel op een veilige manier. Daarom is er aandacht nodig voor de veiligheidsconsequenties van de energietransitie. De VRG doet dit door middel van vroegtijdige advisering en de inbreng van doordachte risicobeheersing bij beleidskeuzes, door het verzamelen en delen kennis en ervaringen. Zowel met de buurregio's als bij de stakeholders. De stakeholders op het gebied van energietransitie zijn gemeenten, provincie, infraproviders, nutsbedrijven, onderwijsinstellingen, netbeheerders en brancheorganisaties. De VRG denkt als adviseur én kennispartner graag vooraf mee over mogelijke risico's van nieuwe energiebronnen beheersbaar te houden.

Vastgoed

Er wordt gewerkt aan het integraal in beeld krijgen van de totale vastgoedopgave waar de VRG voor staat de komende jaren.

Voor de vervanging van de huisvesting aan de Sontweg is in maart 2022 het haalbaarheidsonderzoek vastgesteld. Daarmee werd de weg vrijgemaakt om het Programma van Eisen (PvE) voor de twee in beeld zijnde locaties "Arriva" en Winschoterweg op te gaan stellen. Dit betekende verder onderzoek doen naar gezamenlijke huisvesting met de GGD en afspraken maken met de gemeente Groningen over de condities waaronder de benodigde locaties beschikbaar kunnen komen. Voor de twee locaties zijn in 2022 Programma's van Eisen ontwikkeld, is de investeringsraming herijkt en zijn de bijbehorende exploitatie effecten verkend. Daarnaast zijn met de gemeente Groningen de condities met betrekking tot de verwerving van de noodzakelijke locaties doorgenomen. Ook zijn procesvoorstellen opgesteld voor de selectie van zowel de ontwerpende partij als het noodzakelijk in te huren project- en bouwmanagement.

Naar verwachting zal in de loop van 2023 het resultaat hiervan bestuurlijk kunnen worden voorgelegd, waarna de ontwerpfasen een aanvang kan nemen. Daartoe dient een voorbereidingskrediet te worden vastgesteld. Met de (rente)kosten daarvan is vanaf de begroting 2023 reeds rekening gehouden. Een realisatiebesluit met bijbehorend investeringskrediet is pas in de loop van 2025 te verwachten. De nieuwbouw zal op deze wijze op zijn vroegst rond 2028 in exploitatie komen. Vanaf dat moment dient in de begroting rekening gehouden te worden met de reële kosten van een hedendaagse (brandweer)organisatie. Vanwege de in de huidige huur verdisconteerde beperkte onderhoudshorizon voor de Sontweg is hier momenteel geen sprake van. Dit zal in de toekomst leiden tot een forse financiële opgave.

Het uitgangspunt voor de huisvestingstrategie in de regio is een aanpak van 1 kazerne per jaar op het midden kwaliteit niveau (scenario 2A). Zo kan er binnen een verantwoord tijdsbestek niet alleen een zelfbewuste uitstraling van de verschillende kazernes worden bewerkstelligd, maar wordt ook een belangrijke slag gemaakt om het vastgoed naar de toekomst toe op een sober en doelmatige wijze duurzaam, circulair en flexibel te maken. Deze vernieuwingsopgave gaat gepaard met een bijbehorende investeringsvraag die leidt tot een uitzetting van de exploitatielast. Vanuit overwegingen van financiële beheersing wordt ten behoeve hiervan een gemiddelde jaarlijkse uitzetting voorzien voor 10 jaar waarmee een fonds gevormd kan worden van waaruit de aanpak kan worden bekostigd.

Tezamen met de resultaten die volgen uit het nog vast te stellen Programma van Eisen voor de nieuwbouw ter vervanging van de Sontweg zal daarmee in de loop van 2023 een integraal beeld ontstaan van de financiële gevolgen van de aanpak van het totale vastgoed.

1.3 Leeswijzer

De Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit twee delen: het programmaplan en de paragrafen.

Het programmaplan bestaat uit drie aandachtsgebieden en is onderverdeeld in vier programma's:

1. Brandweezorg
2. Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
3. Bevolkingszorg
4. GHOR

In de programmaplannen wordt nader ingegaan op de verschillende ontwikkelingen. Hierbij worden de programma's GKG en GHOR uitgevoerd als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing.

Het tweede deel van de beleidsbegroting bestaat uit de paragrafen. Het doel van de paragrafen is om hier onderwerpen die verspreid in de begroting staan (zoals onderhoud kapitaalgoederen, lokale heffingen en bedrijfsvoering), gebundeld en conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) weer te geven.

De financiële beleidsbegroting

Dit hoofdstuk bevat onder meer informatie over de gehanteerde indexatiesystematiek, de baten en lasten per programma, het meerjarenperspectief en het in de begroting opgenomen investeringsplan.

2 Programmaplan

2.1 De opdracht

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat de overheid zich moet inzetten voor het voorkomen en bestrijden van branden, voor rampenbestrijding en crisisbeheersing en voor hulpverlening bij incidenten. Ook andere wet- en regelgeving, zoals het Besluit Risico's Zware Ongevallen en bestuurlijke afspraken op lokaal en regionaal niveau, ondersteunt dit. De VRG heeft dan ook de expliciete opdracht om samen te werken op regionaal en lokaal niveau. Om op die manier burgers beter te beschermen tegen de risico's van brand, ongevallen, rampen en crises en ervoor te zorgen dat zij goede hulpverlening en nazorg krijgen wanneer zij betrokken raken bij een incident.

De totale reguliere begroting van de VRG 2024 in cijfers:

VRG (* €1.000)	Actuele begroting 2023	Begroting 2024	Vershil
Gemeentelijke bijdrage regulier	46.706	49.582	2.876
Gem. bijdrage FLO cf MJB 2020-2023	1.050	0	-1.050
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	2.600	0
Rijksbijdrage	8.779	9.369	590
Overige baten	449	430	-19
Totale baten	59.584	61.981	2.398
Personele lasten	40.197	41.974	1.777
Materiele lasten	15.877	17.070	1.193
Taakstellende bezuiniging	0	0	0
Totale lasten	56.074	59.044	2.970
Resultaat voor reserve mutaties	3.510	2.937	-573
Reserve mutaties	-3.510	-2.937	573
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

De belangrijkste afwijkingen worden per programma toegelicht in de volgende paragrafen.

2.2 Brandweezorg

Programma:	Brandweezorg
Portefeuillehouder:	J. Kuin
Directeur:	W. Mansveld
Commandant:	R. Knoop

Wat willen we in het programma Brandweezorg in 2024 realiseren?

In 2023 stelt het Algemeen Bestuur de Visie Brandweezorg Groningen 2030 vast evenals het Organisatieplan Brandweezorg Groningen 2023-2026. In het organisatieplan zijn de principes voor de organisatie van de brandweezorg voor de komende jaren vastgelegd en is bepaald welke ontwikkelingen verder moeten worden onderzocht en opgepakt. Het organisatieplan geeft daarmee ook input voor het financiële meerjarenperspectief.

Het Organisatieplan Brandweezorg vormt de leidraad voor veel activiteiten binnen het programma Brandweezorg in 2024. Deze worden langs vier programmalijnen georganiseerd:

- risicogerichte preventieve brandweezorg
- solide organisatie van de repressieve brandweezorg
- brandweezorg in verbinding met de samenleving
- duurzame bedrijfsvoering

Het grootste deel van de uren en middelen van de brandweer wordt echter ieder jaar ingezet voor de uitvoering van de reguliere taken: ervoor zorgen dat de brandweer vanuit 39 kazernes (2 beroepsbezet en 37 bezet door vrijwilligers) kan uitrukken bij incidenten met brand, hulpverlening, gevaarlijke stoffen en waterongevallen. Hiervoor wordt geïnvesteerd in paraatheid, vakbekwaamheid en in aanschaf en onderhoud van het benodigde materiaal en materieel. Naast de basisbrandweezorg en de organisatie van specialismen wordt voorzien in leiding en coördinatie bij grote incidenten (de zogeheten commandovoering). Tot de reguliere taken behoort ook de instandhouding van 5 jeugdbandweerploegen.

Risicogerichte preventieve brandweezorg

Een verkenning in 2023 van de ontwikkelingen die in het Organisatieplan Brandweezorg 2023 - 2026 zijn opgenomen, gaat ons beter inzicht geven in wat dit betekent in 2024. Onze inzet is dat we continueren wat we nu doen, maar dat ontwikkelingen (zoals de energietransitie en klimaatontwikkelingen) kunnen vragen om het beleid te herzien. Deze wijzigingen van beleid worden in dat geval voorgelegd, zoals de taakverandering ten gevolge van de Omgevingswet.

In 2024 voeren we de volgende taken uit op basis van onze wettelijke taken en werkafspraken met gemeenten:

- Advisering op omgevingsveiligheid in visie-, plan- en vergunningprocedures van bevoegde gezagen
- Advisering op (brand)veiligheid
- Multidisciplinaire advisering bij grotere evenementen
- Toezicht op Brzo- en andere risicovolle bedrijven
- Toezicht op bouwwerken en evenementen
- Activiteiten in het kader van BrandVeilig Leven, samen met diverse partners
- Advisering op Integrale Veiligheidsplannen en andere beleidsstukken van gemeenten gebaseerd op cyclische analyse van de andere activiteiten

Bij de uitvoering van onze preventieve brandweezorg taken werken we risicogericht. Op dit vlak is echter ook een voortdurende ontwikkeling noodzakelijk. We hebben goed inzicht in de brandrisico's, maar de wereld verandert snel. We willen graag werken op basis van goede informatie en betere inzichten in nieuwe brandrisico's. Door het brandrisico te ontwikkelen, weten we welke risico's het grootst zijn en de meeste aandacht verdienen. We gaan in 2024 verder met de samenwerking met gebouwbeheerders en gemeenten voor de brandveiligheid van bijzondere locaties zoals het UMCG.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is voornamelijk voorzien op 1 januari 2024. De stelselherziening Omgevingswet brengt een intensieve taakverandering voor veiligheidsregio's met zich mee op het gebied van risicobeheersing. Bij deze structurele verandering spelen de volgende factoren een rol:

- Advies:
 - verschuiving naar 'vooroverleg' als formeel product
 - advisering over omgevingsvisie, -plan en -programma
 - advisering over milieubelastende activiteiten
- Toezicht:
 - meer toezicht milieubelastende activiteiten
 - meer risicogericht toezicht
 - risico privatisering toezicht tijdens bouwproces
- Bedrijfsbrandweeraanwijzingen

Uit het Cebeon onderzoek volgt dat de Omgevingswet extra kosten met zich meebrengt voor veiligheidsregio's die door het Rijk niet zijn voorzien. Zoals benoemd is de verwachting dat deze nieuwe taken per saldo een extra inzet van minimaal 2,3 fte vragen van de VRG. Financiële vertaling wordt nog verwacht en de VRG is van mening dat extra taken door het Rijk gefinancierd moeten worden.

Mochten gemeenten, via het gemeentefonds, (deels) gecompenseerd worden voor de extra uitvoeringskosten als gevolg van de Omgevingswet, dan worden ook de extra kosten voor de VRG bespreekbaar met ons bestuur gemaakt. In het geval dat er geen of onvoldoende compensatie komt, dan kunnen de nieuwe taken niet (volledig) worden opgepakt of moeten keuzes worden gemaakt in het bestaande takenpakket. Deze ontwikkeling is om die reden nog niet financieel verwerkt in de begroting.

De VRG wil zorgdragen voor een zo veilig mogelijke fysieke omgeving door effecten van klimaatverandering zo veel mogelijk te beperken. Dit doen we door andere overheden (gemeenten, waterschappen en provincie) te adviseren over mogelijke maatregelen en plannen om de inwoners veilig te houden. Een en ander gebeurt in afstemming met de buurregio's Fryslân en Drenthe.

Oudere inwoners blijven langer thuis wonen. Daardoor ontstaat een grotere groep minder zelfredzame mensen die zelfstandig wonen. Zonder aanvullend beleid geeft dit extra risico's en een grotere hulpvraag. Daarom zetten we extra in op Brandveilig Leven en Brandveilig Ondernemen en worden deze risico's ook meegenomen in het multidisciplinaire risico-communicatieprogramma Eerste Hulp Ben Jezelf met de focus op de risicogroepen senioren, studenten en minder-zelfredzamen.

Anticiperen op diverse ontwikkelingen zoals veranderingen in demografie, energietransitie, klimaatopgaven en andere ruimtelijke ingrepen vraagt inzet. Waar die inzet niet past binnen de huidige begroting zullen keuzes voorgelegd worden, zodat uiteindelijk de inzet aan de voorkant van de veiligheidsketen leidt tot een (bestuurlijk) acceptabel restrisico.

Solide organisatie van de repressieve brandweerzorg

Goede brandweerzorg staat en valt met paraatheid, zowel van de beroepsbrandweermensen als van de brandweervrijwilligers. De paraatheid van een aantal brandweerposten wordt robuust georganiseerd zodat deze een nagenoeg gegarandeerde uitruk met een opkomsttijd van een beperkt aantal minuten zullen hebben.

Vanwege het grote belang starten we in 2023 met een programmatische aanpak van de thema's paraatheid en vrijwilligheid. Waar 2023 grotendeels in het teken zal staan van verkenning, analyse en het definiëren van projecten, willen we in 2024 projecten voortzetten of starten om het vrijwilligerschap aantrekkelijk te houden en de paraatheid verder te versterken.

Het verder implementeren van de basisprincipes van brandbestrijding en de invoering van Brandbestrijding als Specialisme (na onderzoek in 2023) dragen bij aan een professionele brandweerorganisatie.

Brandweerzorg in verbinding met de samenleving

Brandweerzorg is niet van de brandweer alleen, omdat deze niet altijd alles overal kan doen. Daarom is iedereen nodig om de risico's op incidenten te beperken en moeten er ook handelingsperspectieven bekend zijn. Om dit te

bereiken, gaat de brandweerorganisatie meer maatschappelijke allianties aan waarmee het eigenaarschap van brandveiligheid verbreed wordt.

We blijven in samenwerking met inwoners en bedrijven in de regio Groningen bezig om diezelfde partijen bewuster te maken van de gevaren in hun leefomgeving, huis en bedrijf. In 2024 willen we het initiatief 'Leefsamen' (sociale alarmering en opvolging) uitbreiden naar de laatste vier Groninger gemeenten. Daarnaast wordt, in vervolg op de opstartfase in 2023, het lespakket 'Brandweer op school' voor het basisonderwijs verder in onze regio uitgerold met een pool van ambassadeurs.

Als een van de risicocommunicatiemiddelen gebruiken we 'Eerste Hulp Ben Jij' (EHBJ) waarbij we samen optrekken met Ambulancezorg Groningen, Meldkamer Noord-Nederland, GGD Groningen, Stichting Groningen HartVeilig, Enexis en andere multi partners van de VRG.

Conform de landelijke systematiek van het dekkingsplan wordt in 2023 een nieuwe beleidscyclus ingericht. In 2024 wordt de eerste jaarlijkse rapportage opgeleverd waarmee we de gemeenteraden beter willen betrekken bij de kwaliteit van de brandweerzorg. We stimuleren gemeenten om een paragraaf brandweerzorg op te nemen in hun Integraal Veiligheidsplan.

Binnen Brandweer Nederland werken we landelijk samen aan strategische thema's als de toekomstverkenning van het brandweerstelsel, de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's en vrijwilligheid. We maken deel uit van de landelijke vakraden waarin besloten wordt over de aanpak van landelijke samenwerking op vraagstukken die het vakgebied raken en waarin landelijke projecten en programma's worden aangestuurd. Op 3Noord niveau zetten we de samenwerking met Fryslân en Drenthe voort in zowel risicobeheersing als repressieve brandweerzorg.

Duurzame bedrijfsvoering

Bovenstaande opgaves wil de VRG met lange adem kunnen uitvoeren: de belevingswereld van onze mensen staat centraal, met oog voor fysiek en mentaal welzijn. Dit betekent ook dat we steeds een afweging maken tussen uniforme (landelijke en regionale) processen als dat beter is voor de efficiëntie of professionaliteit van de gehele organisatie en regelruimte creëren als dat beter aansluit op de situatie en behoefte van een brandweerpost. Ook onderzoekt de brandweer hoe materiaal, materieel en vastgoed toekomstbestendig kunnen worden aangeschaft.

Met het aanstellen van één of meerdere kennisregisseurs bevorderen we informatiegestuurd werken. Daarnaast geven we uitvoering aan het strategisch personeelsbeleid en de strategische personeelsplanning om te zorgen dat het personeelsbestand nu en in de toekomst op peil blijft. Goed werkgeverschap is van essentieel belang om werknemers te behouden en aan te trekken. Teven komen er strengere energie- en milieueisen aan. De VRG moet onderzoeken welke technieken in de toekomst beschikbaar zijn om ook duurzaam te werk te gaan. Daarom is Programma Duurzaamheid opgestart om een duidelijke visie en plan van aanpak te ontwikkelen die zich bezighoudt met alle aspecten van duurzaamheid, zoals het wagenpark of het gebruik van kantoorruimtes.

2.2.1 In verbinding met de samenleving

De VRG blijft in samenwerking met inwoners en bedrijven in de regio Groningen bezig om diezelfde partijen bewuster te maken van de gevaren in hun leefomgeving, huis en bedrijf. Een van de ontwikkelingen is de ambitie om in 2024 het initiatief 'Leefsamen', wat als pilot begon in de gemeente Westerwolde i.s.m. woningcorporatie Acantus en Akkedeer (dienstverlener in slimme technologie), uit te breiden naar de laatste vier Groninger gemeenten. Daarnaast wordt, in navolging van de opstartfase in 2023, het lespakket Brandweer op school voor het basisonderwijs verder in onze regio uitgerold met een pool van ambassadeurs.

Eerste Hulp Ben Jij

Als een van de risicocommunicatiemiddelen wordt 'Eerste Hulp Ben Jij' (EHBJ) 'gebruikt waarbij de VRG samen optrekt met Ambulancezorg Groningen, Meldkamer Noord-Nederland, GGD Groningen, Stichting Groningen HartVeilig, Enexis en andere multi partners van veiligheidsregio Groningen.

Uitzonderlijke locaties

In 2024 gaat de VRG verder met het geven van een optimale plaats aan brandveiligheid door samenwerking met gebouwbeheerders van bijzondere locaties en de gemeente. Een specifiek voorbeeld hiervan is het UMCG.

Wat heeft Brandweezorg hiervoor nodig?

Brandweezorg (* €1.000)	Actuele begroting 2023	Begroting 2024	Verschil
Gemeentelijke bijdrage regulier	44.158	46.950	2.792
Gem. bijdrage FLO cf MJB 2020-2023	1.050	0	-1.050
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	2.600	0
Rijksbijdrage	5.461	5.640	180
Overige baten	406	400	-6
Totale baten	53.675	55.590	1.916
Personele lasten	35.092	36.382	1.290
Materiele lasten	15.073	16.271	1.198
Taakstellende bezuiniging	0	0	0
Totale lasten	50.165	52.653	2.488
Resultaat voor reserve mutaties	3.510	2.937	-573
Reserve mutaties	-3.510	-2.937	573
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

2.3 Crisisbeheersing

Programma:	Rampenbestrijding en crisisbeheersing
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	W. Mansveld

In de hoofdstructuur van de VRG is de sector Crisisbeheersing gepositioneerd naast Brandweezorg en Risicobeheersing. Binnen de sector wordt invulling gegeven aan de primaire processen op het gebied van crisisbeheersing in samenhang met Geneeskundige Hulpverlening in de Regio en de Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG).

Wat willen we met het programma Crisisbeheersing in 2024 realiseren?

Om aan te sluiten op de landelijke en regionale ontwikkelingen is een heldere visie en passend organisatieplan benodigd waarin het proces van informatiegestuurd optreden staat als een huis en de organisatie in staat is om flexibel en passend te reageren op acute en toekomstige situaties om de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken. Op basis van de 'nieuwe' visie op Crisisbeheersing, de opdracht vanuit de contourennota en het Veiligheidsplan versie 2024-2028, wordt een organisatieplan ten behoeve van de sector Crisisbeheersing en de crisisorganisatie opgesteld. Hierdoor zal het jaar 2024 in het teken staan van de realisatie van Crisisbeheersing naar een robuust, toekomstbestendige flexibele (crisis)organisatie met focus op informatiemanagement en versterking van samenwerking met diverse partners.

De sector Crisisbeheersing heeft zich momenteel georganiseerd door middel van 7 hoofdprocessen en werkt integraal met interne, externe ketenpartners en nieuwe partners.

Wat wil het programma Crisisbeheersing realiseren in 2024?

Informatiemanagement

In 2024 wordt de implementatie van het bijgestelde crisisplan (versie 2024 – 2028) afgerond, waardoor er een robuust regionaal veiligheid informatieknooppunt (VIK) is opgezet die verbonden is met andere regio's, de meldkamer en het Rijk. Binnen deze informatievoorziening vindt het dynamisch profileren van risico's plaats. Door forecasting en het kernteam, 24/7 die continu meekijkt, zorgen ze ervoor dat de juiste informatie bij de juiste functionaris op het juiste moment terechtkomt. Zodoende kan er tijdig en passend wordt geacteerd op een dreigende crisis en kunnen de negatieve gevolgen zo veel mogelijk worden beperkt.

Daarnaast zal er in 2024 worden gewerkt aan de nieuwe rol van de meldkamerfunctie in relatie tot crisisbeheersing. Deze rol, ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, zal veranderen omdat er een toenemende behoefte is om informatie uit incidenten te duiden zodat het mogelijke effect buiten de directe context van het incident zelf kan worden gebruikt, dus de omgeving, zoals het bestuur. Deze meldkamerfunctie, met daarin de CaCo als spil, ontwikkelt zich van een reactieve taak om opschaling in gang te zetten en van het meldkamerbeeld te voorzien, naar een 24/7 geborgde bewaker en duider van informatie waardoor sneller en effectiever een crisisrespons kan worden gestart of zelfs voorkomen worden door snel optreden.

De meldkamerfunctie crisisbeheersing bewaakt daarnaast in het gouden uur dat alle partijen in de opschaling hetzelfde handelingsperspectief kennen en verzorgt de afstemming over dit optreden in het gouden uur binnen de meldkamer. Daarbij levert de meldkamer niet alleen het meldkamerbeeld, maar draagt de meldkamer ook bij aan de duiding hiervan voor het veiligheidsbeeld en aan de informatievoorziening en crisiscommunicatie in het gouden uur, totdat de opgeschaalde organisatie dit over kan nemen. Eind 2024 zijn duidelijke afspraken over de informatiedeling tussen de veiligheidsregio en de meldkamer en de invulling van de meldkamerfunctie gemaakt en geïmplementeerd.

Netwerkmanagement

De netwerken binnen risico- en incidentmanagement zijn up-to date. De sector blijft inzetten op het versterken van netwerkmanagement en op de verbinding en samenwerking met bestaande en nieuwe (crisis)partners. Er wordt gewerkt vanuit een netwerkmanagementstrategie met ondersteuning van een gezamenlijke werkwijze en een relatiebeheersysteem.

Kwaliteit

In 2023 is een basis gelegd voor de sector crisisbeheersing als onderdeel van de Veiligheidsregio Groningen als lerende organisatie. In 2024 zal dit onderwerp onverdeeld aandacht blijven vragen om een succes te worden. Hiervoor wordt aandacht gevraagd van alle medewerkers voor thema's als projectmanagement, gezamenlijke werkwijze en structuur om kwaliteit te kunnen borgen in de organisatie. Daarnaast is het kabinet voornemens om op basis van artikel 23 Wvr (huidige wetgeving) de veiligheidsregio's te verplichten om een kwaliteitszorgsysteem te hanteren.

Vakbekwaamheid: Multidisciplinair opleiden, trainen & oefenen (MOTO)

Het kabinet wil samenwerking en uitwisseling tussen veiligheidsregio's en andere crisispartners verder bevorderen. Daarom komt er een verkenning naar een landelijk gefinancierd programma OTOTEL (Opleiden, Trainen, Oefenen, Testen, Evalueren en Leren) geënt op de landelijke doelstellingen in het kader van de crisisbeheersing en brandweezorg. VRG sluit aan bij deze ontwikkelingen.

Beheer crisisorganisatie

Naar aanleiding van de 'nieuwe' visie op Crisisbeheersing en de landelijke ontwikkelingen omtrent de contourennota wordt beoordeeld of de huidige inrichting van de crisisorganisatie voldoende flexibel en toekomstbestendig is om te anticiperen op (dreigende) incidenten en crises. Onderdeel van dit proces is ook het herinrichten van de piketorganisatie.

Planvorming

Naast de wettelijke verplichting rondom het actualiseren dan wel herzien van bestaande rampbestrijdingsplannen, wordt in 2024 ook gestart met de voorbereiding van een nieuw plan voor een organisatie waar gebruik wordt gemaakt van radioactieve stoffen met medische toepassing. Daarnaast is het voorstelbaar, naar aanleiding van de huidige energie- en klimaatcrisis, dat er ook andere organisaties/ initiatieven ontstaan in of rondom de regio Groningen waarbij een rampbestrijdingsplan dient te worden opgesteld.

In het kader van de landelijke agenda crisisbeheersing, vastgesteld door het kabinet, wordt onder andere aan de veiligheidsregio's gevraagd hun bijdrage te leveren aan de interregionale en landelijke planvorming die gecoördineerd wordt door de minister van Justitie en Veiligheid. Hierbij blijft de veiligheidsregio eindverantwoordelijk voor het vaststellen van de (inter)regionale plannen en ziet de minister toe op het (totstandkomings)proces.

Uit de contourennota blijkt dat bestaande samenwerking tussen veiligheidsregio's en crisispartners in de buurlanden op het gebied van crisisbeheersing en brandweezorg hoofdzakelijk operationeel van aard is. Hierbij ontbreekt een systematische gezamenlijke analyse van risico's, de voorbereiding of aanpak van incidenten of effecten in het grensgebied. Op basis van deze conclusie zal de minister van Justitie en Veiligheid samen met onder andere VRG en partners nader onderzoeken hoe planvorming, het benoemen van grensliaisons, de verbetering van informatiedeling en de wettelijke borging van grensoverschrijdende samenwerking bij risicobeoordelingen vormgegeven dient te worden. Dit proces zal in 2024 doorlopen.

Beleid

In 2024 wordt onder regie van het hoofdproces beleid de implementatie van de uitvoeringsregeling van het crisisplan 2020 – 2023 voltooid. Deze implementatie wordt in samenwerking met de andere hoofdprocessen van de sector Crisisbeheersing en de crisispartners uitgevoerd. In 2024 is het werken met het Kernteam en de Veiligheidsdirectie geborgd en wordt het nieuwe Veiligheidsplan 2024–2028 vastgesteld. Daarnaast wordt in het kader van de intensivering van de samenwerking met Sector Risicobeheersing het proces risicoanalyse verder vormgegeven. De sector Crisisbeheersing zal hierin met de sector Risicobeheersing optrekken om deze afstemming te bewerkstelligen. Ook in 2024 blijft de sector inzetten op een proactieve en informatie gestuurde

werkwijze en advisering aan het bestuur over nieuwe risico's/ontwikkelingen. Hierin wordt de evaluatie van de Wvr nauwgezet gevolgd en wordt er verbinding gelegd tussen landelijke en regionale ontwikkelingen.

Daarnaast wordt de preparatie en de uitvoering van de nafase een verplicht onderdeel van zowel landelijke, departementale als regionale beleidsplannen. De nafase omvat meer activiteiten dan de nazorg (in het kader van bevolkingszorg) en maakt reeds een belangrijk onderdeel uit van de crisisrespons. Landelijk wordt gekeken hoe dit in de wet verankerd kan worden. Vervolgens wordt deze ontwikkeling ook binnen het beleid van VRG geïmplementeerd.

Wat heeft Crisisbeheersing hiervoor nodig?

De genoemde ontwikkelingen kunnen binnen de onderstaande begroting met de extra BDUR gelden worden uitgevoerd. Kosten rondom de activiteiten op grond van aardbevingen worden gefinancierd vanuit de NCG en Provincie Groningen. De toekomstige activiteiten vanuit/binnen het programma aardbevingen worden afgestemd op de te verkrijgen subsidies.

De inzet op deze, voor risicobeheersing, verbreding van werkzaamheden op bedreigingen is nog niet voorzien in deze beleidsbegroting voor 2024. Deze volgt uit de verkenning die we in 2023 uitvoeren.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing (* €1.000)	Actuele begroting 2023	Begroting 2024	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	723	747	24
Rijksbijdrage	1.988	2.354	366
Overige baten	43	30	-13
Totale baten	2.754	3.131	377
Personele lasten	2.371	2.754	383
Materiele lasten	383	377	-6
Totale lasten	2.754	3.131	377
Resultaat voor reserve mutaties	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

2.4 Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG)

Programma:	Gemeentelijke Kolom Groningen
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	A. Castelijns en B. Aukema

Wat wil het programma Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) realiseren in 2024?

In opdracht van de Gemeentelijke Kolom Groningen wordt voor gemeenten het programma Bevolkingszorg als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing op regionaal niveau integraal uitgevoerd, ter preparatie op en uitvoering van adequate, toekomstgerichte en onderling samenhangende bevolkingszorgprocessen: publieke zorg, omgevingszorg, informatie, ondersteuning en crisiscommunicatie en nafase die beide multidisciplinair worden uitgevoerd. De uitvoering en coördinatie van het programma gebeurt regionaal, lokaal verbonden, doelmatig en integraal.

Informatiemanagement

Als onderdeel van crisisbeheersing participeert de GKG in het proces informatiemanagement binnen het risico- en incidentmanagement. Er wordt bijgedragen aan het veiligheidsbeeld en er is een goede en adequate informatievoorziening voor en naar crisisfunctionarissen. Een kolom overstijgende voorziening voor crisisfunctionarissen vervangt de website GKG.

Beheer crisisorganisatie

De regionale en gemeentelijke (lokale) crisisorganisatie bevolkingszorg is op orde. Het beheer van de crisisorganisatie bevolkingszorg, waaronder werving en selectie, personeelsbeheer en piketbeheer, dat van oorsprong grotendeels in eigen beheer wordt gedaan wordt waar mogelijk geïntegreerd binnen de sector.

Netwerkmanagement

Vanuit de GKG is verbinding en samenwerking met regionale en landelijke partners en samenwerkingsverbanden die specifiek aansluiten bij de bevolkingszorgprocessen. De wijze waarop dit gebeurt is geïntegreerd in de werkwijze van de sector.

Beleid

GKG/bevolkingszorg participeert in de doorontwikkeling en implementatie van de werkwijze van crisisbeheersing, en in het bijzonder de doorontwikkeling van bevolkingszorg en het nieuwe Veiligheidsplan VRG.

Vakbekwaamheid: Opleiden, trainen & oefenen (OTO)

De GKG draagt integraal bij de vakbekwaamheid op basis van het jaarprogramma 2024. In dit jaarprogramma zijn de monodisciplinaire (bevolkingszorg) en multidisciplinaire activiteiten voor opleiden, trainen en oefenen opgenomen. Uitgangspunt is dat nieuwe crisisfunctionarissen snel vakbekwaam worden en dat zowel crisisfunctionarissen als de teams waarvan zij deel uitmaken vakbekwaam blijven.

Kwaliteit

Bevolkingszorg (inclusief crisiscommunicatie) werkt waar mogelijk volgens landelijke kaders en kwaliteitscriteria. In 2024 borgen we de in 2023 vastgestelde landelijke (uniforme) kwaliteitscriteria bevolkingszorg met ruimte voor regionale inkleuring.

Planvorming

De GKG draagt bij aan het opstellen en actualiseren van de multidisciplinaire planvorming. Daarnaast wordt de planvorming voor bevolkingszorg actueel gehouden en bijgesteld in lijn van de beoogde doorontwikkeling en landelijke uniformering van de kwaliteit.

Wat heeft GKG hiervoor nodig?

GKG (*1.000)	Actuele begroting 2023	Begroting 2024	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	1.324	1.368	44
Rijksbijdrage	0	0	0
Overige baten	0	0	0
Totale baten	1.324	1.368	44
Personele lasten	1.192	1.237	45
Materiele lasten	132	131	-1
Totale lasten	1.324	1.368	44
Resultaat voor reserve mutaties	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

2.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

Programma:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	J. Koopman

Wat wil het programma GHOR realiseren in 2024?

Onder de verantwoordelijkheid van de DPG worden GHOR-taken uitgevoerd en waar mogelijk zullen deze taken als integraal onderdeel van Crisisbeheersing worden uitgevoerd.

Informatiemanagement

Voor een goede informatievoorziening binnen de crisisbeheersing is het van belang een goed IM-koppelvlak tussen zorginstellingen en de GHOR in de veiligheidsregio, bovenregionaal en landelijk, via de GHOR te realiseren en via LCMS-GZ (geneeskundige zorg) in afstemming met de geneeskundige keten. Na de implementatie (2023/2024) dient meteen gestart te worden met de doorontwikkeling van dit systeem. Daarnaast participeert de GHOR, als onderdeel van de sector Crisisbeheersing, in het proces informatiemanagement binnen het risico- en incidentmanagement.

Netwerkmanagement

In de beleidsagenda toekomstbestendige acute zorg is aangekondigd dat de minister van VWS gaat verkennen welke aanvullende instrumenten ingezet kunnen worden in de reguliere én crisisfase om samenwerking in de acute zorg te versnellen. Hoe deze instrumenten zich verhouden tot de verantwoordelijkheidsverdeling in het zorgstelsel in relatie tot de taken van de GHOR/DPG en de ROAZ is expliciet onderdeel van deze verkenning. De GHOR zal deze ontwikkeling volgen en hierop anticiperen indien wenselijk.

De GHOR is onderdeel van het hoofdproces netwerkmanagement in de sector Crisisbeheersing met het witte netwerk (ROAZ/ROAZ) als aandachtsgebied. Vanuit de contourennota heeft de GHOR ook als opdracht om de GHOR door te ontwikkelen als netwerkorganisatie. Daarom is het ook in 2024 een prioriteit om in dit netwerk te investeren en zoveel mogelijk in 3noord samenwerkingsverband. Daarnaast zal, net zoals in andere programma's, de verbinding met het rijk en GGD/GHOR Nederland een speerpunt vormen. Ook worden in 2024 de convenanten tussen GHOR en alle zorgpartners herzien.

Kwaliteit

Het hoofdproces kwaliteit is voor alle programma's binnen de sector Crisisbeheersing identiek. Voor het programma GHOR zijn hier geen specifieke focuspunten te benoemen.

Vakbekwaamheid: Opleiden, trainen & oefenen (OTO)

Het programma van OTO in 2024 wordt in 2023 bepaald en sluit aan bij de ontwikkelingen in het witte netwerk en bij het multi-programma. In principe blijft onze doelstelling om met OTO jaarlijks alle crisisfunctionarissen te bedienen in opleiding en vakbekwaamheid. Dit geldt voor bijscholing van bestaande functionarissen maar ook voor eventueel opleiding van nieuwe crisisfunctionarissen. Daarnaast is OTO actief betrokken bij de landelijke werkgroep, de zogenaamde snelweg 4, waar de doorontwikkeling van de GHOR-crisisorganisatie onderwerp van gesprek is. Hierbij wordt vanaf 2023 gekeken naar de verschillende voorwaarden, competenties, kwalificaties van crisisfuncties en reguliere 'koude' GHOR-rollen.

Beheer crisisorganisatie

Naar aanleiding van de 'nieuwe' visie op Crisisbeheersing en de landelijke ontwikkelingen omtrent de contourennota zal worden beoordeeld of de huidige inrichting van de crisisorganisatie voldoende flexibel en toekomstbestendig is om te anticiperen op (dreigende) incidenten en crises. Onderdeel van dit proces zal ook het herinrichten van de piketorganisatie zijn. Dit geldt ook voor de crisisorganisatie van Geneeskundige

Zorg. Daarnaast zal ook de GHOR zijn bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het Veiligheidsplan 2024-2028. Voor de GHOR zal hier met name de focus liggen op het crisisplan en de daaruit voortvloeiende Uitvoeringsregeling crisisplan.

Planvorming

In de jaren 2023 en 2024 wordt de Wet Publieke Gezondheid (WPG) in onderdelen (tranches) aangepast. Deze wijziging houdt in dat een bevoegdheid wordt opgenomen voor de minister van VWS om de GGD-en direct medisch-operationeel aan te sturen in geval van de bestrijding van A-infectieziekten. Deze wijziging (en eventueel andere wijzigingen) leiden tot aanpassingen van planvorming omtrent infectieziekten. De GHOR zal in dit kader de ontwikkelingen nauw gezet monitoren. Daarnaast werkt de GHOR integraal mee aan de wettelijke verplichting rondom het actualiseren dan wel herzien van bestaande rampbestrijdingsplannen.

Beleid

De kernactiviteiten van de GHOR betreffen risicobeheersing (koude en lauwe fase), crisisbeheersing (warme fase) en informatiemanagement. Onder risicobeheersing vallen de wettelijke taken evenementenadvisering, omgevingswet en (multi)planvorming. In 2024 wordt gewerkt aan de integratie van deze taken met de sector risicobeheersing. Daarnaast zal in 2024 het zorgrisicoprofiel als subonderdeel van het veiligheidsplan verankerd worden in de VRG. In dit zorgrisicoprofiel vertaalt de GHOR de dominante (boven)regionale risico's in het kader van geneeskundige hulpverlening naar scenario's/capaciteiten voor de gehele geneeskundige keten.

Wat heeft de GHOR hiervoor nodig?

GHOR (*€ 1.000)	Actuele begroting 2023	Begroting 2024	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	501	517	17
Rijksbijdrage	1.330	1.374	44
Overige baten	0	0	0
Totale baten	1.831	1.891	60
Personele lasten	1.542	1.601	59
Materiele lasten	289	290	1
Totale lasten	1.831	1.891	60
Resultaat voor reserve mutaties	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

2.6 Overhead

Om het bestuur op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt conform BBV (besluit Beleidsbegroting en Verantwoording) in het programmaplan een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's moeten dan de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, is een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Conform de notitie Overhead BBV (juli 2016) zijn alle kosten beoordeeld op aard (overhead of primair).

De overhead komt als volgt tot uitdrukking in het overzicht baten en lasten. De totale overhead conform BBV-definitie is totaal begroot op 18,97% uitgedrukt in euro's van de totale lasten van de VRG. Hierbij sluiten we aan bij de systematiek in de jaarrekening 2022.

Overzicht baten en lasten (conform artikel 17 BBV):

VRG (* €1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Brandweezorg	49.550	41	9
Crisisbeheersing	747	3.112	-2.365
GKG	1.368	1.368	-0
GHOR	517	1.891	-1.374
Algemene dekkingsmiddelen	9.799	-	9.799
Overhead	-	11.767	-11.767
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
Saldo van baten en lasten	61.981	59.044	2.937
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma			
Brandweezorg	-	2.937	-2.937
Crisisbeheersing	-	-	-
GKG	-	-	-
GHOR	-	-	-
Resultaat	61.981	61.981	-

3 Paragrafen

In de beleidsbegroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersingsmaatregelen. Voorgeschreven paragrafen die niet voor de VRG aan de orde zijn, worden niet in de beleidsbegroting opgenomen.

3.1 Gemeentelijke bijdragen en Lokale heffingen

Het belangrijkste doel van de VRG is de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van Brandweezorg, Rampenbestrijding & Crisisbeheersing. De programma's GKG en GHOR worden uitgevoerd als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing. In de gemeenschappelijke kosten zijn ook de kosten van GHOR en GKG opgenomen. De voor de uitvoering van de taken van de VRG gemaakte kosten worden, onder aftrek van rijksbijdragen, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel toegerekend aan de deelnemende gemeenten. Deze verdeelsleutel is een mix van inwonerbijdrage en een verdeelsleutel die samenhangt met het fictief aandeel brandweezorg in het gemeentefonds. Voor bepaling van het juiste aandeel per gemeente in de bijdrage, zijn de berekeningen gebaseerd artikel 24a van de Gemeenschappelijke Regeling VRG en op het Cebeon rapport d.d. 16 januari 2023. Naast genoemde kostenverrekening komen geen door het veiligheidsbestuur vast te stellen lokale heffingen voor.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De beoordeling van de robuustheid van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit: bestaande uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Een inventarisatie van de benodigde weerstandscapaciteit.

Onlangs is de beleidsnota risicomangement en weerstandsvermogen herzien voor de periode 2023-2026. De hierin opgenomen kaders worden gebruikt om de risico's in te schatten en om het weerstandsvermogen te bepalen. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het volgende verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandcapaciteit (vrij beschikbare reserves)}}{\text{benodigde weerstandcapaciteit (uitkomst risicoanalyse)}}$$

Gemeenten verwachten dat de VRG risicobewust handelt en de gevolgen van financiële calamiteiten zoveel mogelijk zelf opvangt. Om die reden is een zekere buffer aan te raden. Een ratio tussen 1,0 en 1,4 wordt als voldoende beoordeeld.

Zoals bekend heeft de VRG bij de jaarrekening 2019 een voorziening moeten treffen van ruim € 15 miljoen inzake de kosten van de Regeling FLO-overgangsrecht. Dit had een grote impact op de algemene reserve van de VRG, die daardoor € 12,5 miljoen negatief werd. Op grond van de gemeenschappelijke regeling vangen de deelnemende gemeenten eventuele tekorten op in de gemeenschappelijke regeling. Na overleg met de gemeenten en de toezichthouder Provincie Groningen is een herstelplan voor het negatief eigen vermogen overeengekomen. Op 2 oktober 2020 heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het 5-jaars scenario. Binnen de termijn van deze MJB (2021-2024) inclusief het jaar 2020 zal door jaarlijkse extra gemeentelijke bijdragen het negatief eigen vermogen aangezuiverd worden zodat een positief saldo van de algemene reserve ontstaat in 2024.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de VRG beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Onderstaand overzicht geeft een beeld van het verwachte meerjarige verloop van de algemene reserves waarover de VRG beschikt. In de geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- Verwachte resultaatbestemming 2022
- Verwachte begrote mutaties in de reserves

Algemene reserve (in €)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 1-1	-6.960.834	-2.898.421	18.444	1.875.058	1.875.058	1.875.058
Aanvulling door gemeenten	2.600.000	2.600.000	2.600.000			
Jaarlijkse bijdrage FLO	1.050.000	1.050.000	pm	pm	pm	pm
WG-lasten (WIA-ZVW-etc.)		-41.680	-40.334	pm	pm	pm
Aanvullende dotatie	-697.587	-691.455	-703.052			
Rekeningresultaat	1.110.000					
Stand per 31-12	-	18.444	1.875.058	1.875.058	1.875.058	1.875.058

De algemene reserve van de VRG wordt tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Door de getroffen voorziening bij de jaarrekening 2019 is de algemene reserve tot en met 2022 negatief.

Niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit worden de bestemmings- en egalisereserves gerekend:

- Materieel VRG. Deze is bestemd om de kapitaallasten op toekomstige investeringen in activa die eenmalig door het Rijk zijn geschonken te dekken. In 2021 is geïnvesteerd in vier grootwater systemen. De reserve wordt ingezet om de jaarlijkse kapitaallasten te dekken met ingang van 2022.
- Onderzoek stedelijk gebied. De reserve is bestemd voor de onderzoekskosten herlocatie huisvesting VRG in het stedelijk gebied.
- Kapitaallasten. Deze is bestemd om vrijvallende kapitaallasten te reserveren en om schommelingen in werkelijke kapitaallasten op te vangen.
- Tweede loopbaanbeleid. De reserve is bestemd voor kosten voor opleiding- en ontwikkeling en loopbaaninstrumenten inzake het tweede loopbaanbeleid.
- ICT. Deze reserve is bestemd voor ICT-projecten.

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C-cyclus. Zoals in de kaderbrief benoemd zal met name de vastgoed ontwikkeling voor de rest van de regio in de toekomst naar verwachting tot een forse financiële opgave leiden. Dit hebben we als risico toegevoegd. Niet alle risico's zijn op dit moment te kwantificeren. Deze risico's zijn als PM post opgenomen en worden zodra dit mogelijk is, nader uitgewerkt en gekwantificeerd. Hierbij is onderscheid gemaakt in incidentele en structurele risico's, waarbij structurele risico's voor 2 jaar worden voorzien.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's, die de VRG onderkent, met mogelijke financiële consequenties:

Risico	Actueel vanaf	Bedrag	Klasse	I/S*	Risicobedrag
Paraatheid vrijwilligers	2019	300.000	30%	S	180.000
Onderhoud huisvesting	2023	550.000	50%	S	550.000
Programma aardbevingen	2024	275.000	10%	S	55.000
Verzekeringen	2019	250.000	10%	S	50.000
Omgevingswet	2023	50.000	50%	S	50.000
FLO	2023	2.000.000	50%	I	1.000.000
Totaal					1.885.000
Risicobedrag (*0,9)					1.696.500

De volgende risico's zijn op dit moment nog niet goed te kwantificeren. Deze risico's zijn daarom als p.m. opgenomen.

Risico	Actueel vanaf	Bedrag	Klasse	I/S*	Risicobedrag
Wet op de Veiligheidsregio's	2019	PM	30%	S	PM
Taakdifferentiatie/WNRA	2019	PM	30%	S	PM
Corona, asiel- en vluchtelingencrisis	2021	PM	30%	I	PM
BON	2021	PM	50%	S	PM
Cyber- en informatiebeveiliging	2021	PM	30%	S	PM
Cybercriminaliteit	2022	PM	30%	S	PM
Huisvesting stedelijk gebied	2023	PM	50%	S	PM

Beoordeling weerstandsvermogen

VRG voert tweemaal per jaar een inventarisatie uit naar alle strategische risico's. Het risicobedrag wordt bepaald aan de hand van:

- de geschatte financiële omvang van het risico;
- de waarschijnlijkheid dat het risico zich daadwerkelijk voordoet
- het effect van bijsturingsmaatregelen.

Structurele risico's worden voor 2 jaar voorzien. Binnen deze twee jaar moet door middel van bijsturing en/of aanpassing van het beleid het risico geminimaliseerd worden dan wel opgevangen worden binnen de begroting. Omdat de kans klein is dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen, corrigeren we het totale risicobedrag met een waarschijnlijkheidsfactor van 90%.

Bovenstaand overzicht laat zien dat de benodigde weerstandscapaciteit € 1,7 miljoen bedraagt. Op dit moment is er geen weerstandsvermogen beschikbaar doordat sprake is van een negatieve algemene reserve. Dit betekent dat indien deze risico's zich voordoen, de VRG zich moet beroepen op de deelnemende gemeenten.

In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is het uitgangspunt gehanteerd dat de VRG zelf weerstandscapaciteit opbouwt om potentiële financiële calamiteiten op te kunnen vangen. Hierbij wordt uitgegaan van een ratio tussen de 1,0 en 1,4 (verhouding beschikbaar en benodigd weerstandsvermogen). Hier kan de komende jaren niet aan worden voldaan.

Voorzieningen

Primo 2024 zijn naar verwachting de volgende voorzieningen getroffen, waarvan hieronder weergegeven is welke afloop in 2024 te verwachten valt:

Voorziening (*1.000)	1-1-2024	Vrijval / aanwending	Dotatie	31-12-2024
Personeel gerelateerd	93	-93	-	-
Groot onderhoud kazernes	1.201	-357	293	1.137
Voorziening FLO-overgangsrecht	12.540	-1.256	703	11.987
Totaal	13.834	-1.706	996	13.124

Personeel gerelateerd, afloop naar 0

Deze voorziening bestaat uit twee elementen:

- Voorziening eigen risico WW

De VRG is eigenrisicodragers WW. De WW-uitkering van medewerkers waarvan afscheid wordt genomen, ook na een tijdelijk dienstverband, komen voor eigen rekening. Voor de oud-medewerkers waarbij een verband bestaat tussen de WW-uitkering en de regionalisering is voor de toekomstige verplichting een voorziening getroffen. Deze voorziening loopt gestaag af, ook gezien de huidige arbeidsmarkt.

- Voorziening AOW-hiaat

Dit betreft een voorziening voor de compensatie van het AOW-hiaat van oud-medewerkers. Ze zijn voor hun 65-jarige leeftijd op basis van de FLO-regeling vervroegd met pensioen gegaan. De verhoging van de AOW-leeftijd bezorgt hun een financieel nadeel dat zij niet kunnen compenseren door langer door te werken. In verband met het nieuwe pensioenakkoord zal de AOW-leeftijd minder snel stijgen dan waar rekening mee is gehouden ten tijde van het vormen van de voorziening. Deze voorziening loopt af in 2024.

Groot onderhoud kazernes, € 1.137 duizend

Eind 2019 is voor alle kazernes een koop- danwel huurovereenkomst getekend. De VRG is zelfstandig bevoegd om het onderhoud uit te laten voeren. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is de voorziening gevormd. Hiermee vlakken we de schommelingen af die de onderhoudskosten tussen de verschillende jaren zullen vertonen in de exploitatie.

Voorziening FLO-overgangsrecht, € 12,0 miljoen

In de jaarrekening 2019 heeft de VRG een voorziening moeten treffen van € 15,2 miljoen voor de toekomstige FLO-kosten. In 2020 is met de gemeenten een aanvullende deelnemersbijdrage van € 2,6 miljoen per jaar overeengekomen om de ontstane negatieve reserve in 5 jaar op te lossen. Door deze bijdrage en de € 1,05 miljoen begrepen in de reguliere bijdrage 2020-2023 zal jaarlijks een dotatie aan de algemene reserve plaatsvinden ter hoogte van dit bedrag verrekend met de geprognosticeerde jaarlijkse dotatie aan de FLO-voorziening.

Geactualiseerd beeld jaarrekening 2022

De FLO-kosten zijn bij de jaarrekening 2022 opnieuw herrekend door een externe adviseur. In 2022 is een lichte stijging van de FLO-kosten te zien. De oorzaak hiervan is dat per 1 oktober 2022 de werkgeversbijdrage voor het netto FLO-spaartegoed gewijzigd is en een stijging van de kosten veroorzaakt.

De stand die per einde 2022 benodigd is voor de resterende looptijd is licht gedaald als gevolg van een daling van de loonbelasting in 2023. Omdat de regeling een 75% netto garantie betreft, is de prognose dat vanaf 2023 minder benodigd is.

De dotatie in 2022, die bepaald wordt door de aanwending 2022 en de prognose vanaf 2023, is nagenoeg gelijk aan de ingeschatte € 0,7 mln. Per jaar. Conclusie is dat de actualisatie past binnen de gemaakte afspraken en daarnaast is eind 2024 meer ruimte over voor aanvullingen na 2024. De actualisatie leidt tot onderstaand beeld van de voorziening:

Omschrijving	Stand 31-12-2019	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal/ Stand
Stand voorziening FLO-overgangsrecht	15.195.365	15.195.365	15.502.658	13.629.263	13.161.488	12.540.092	15.195.365
FLO-kosten		-1.757.000	-2.430.162	-1.165.362	-1.312.852	-1.256.511	-7.921.887
Aanvullende dotatie		2.064.293	556.767	697.587	691.455	703.052	4.713.154
Stand per einde jaar	15.195.365	15.502.658	13.629.263	13.161.488	12.540.092	11.986.633	11.986.633

Kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Netto schuldquote *	30,7%	43,2%	48,1%	55,8%	56,7%	58,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekke leningen *	30,7%	43,2%	48,1%	55,8%	56,7%	58,6%
Solvabiliteitsratio *	5,2%	12,9%	17,4%	16,7%	16,3%	15,8%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* De kengetallen 2022 zijn gebaseerd op de balans na verwachte resultaatbestemming 2022. De ratio's voor 2023 e.v. zijn berekend op het verwachte verloop van de balansposities.

Netto schuldquote

De netto schuldquote stijgt aankomende jaren doordat meer langlopende financiering wordt aangetrokken voor de vervangingsinvesteringen materieel en voor de nieuwbouw van kazernes.

Solvabiliteitsratio

Door de vorming van de voorziening FLO in 2019 was het eigen vermogen sterk negatief geworden. Als gevolg hiervan was de solvabiliteitsratio ook negatief. Deze is vanaf 2022 weer positief en zal verder stijgen.

Structurele exploitatie ruimte

Er is sprake van een evenwichtige begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Grondexploitatie

Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik, er is dus geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan de primaire taak van de VRG uitoefenen.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Vastgoed

Het onderhoud van de gebouwen wordt binnen de VRG georganiseerd door het team Facilitaire Zaken. Naast het bouwkundig onderhoud van de gebouwen wordt ook het schoonmaakonderhoud georganiseerd. Bij het uitvoeren van onderhoud wordt o.a. rekening gehouden met duurzaamheid en het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De nota onderhoud gebouwen is in 2017 opgesteld. Hierin is de stand van het onderhoud van de gebouwen voor het heden en de toekomst bekeken en is aan de hand daarvan een visie geformuleerd. Voor de nota zijn alle objecten geïnspecteerd door een extern bedrijf.

Dit vormt de basis voor het meerjarenonderhoudsplan, waarin alle onderhoudskosten zijn meegenomen voor de komende 10 jaar. Voor de onderhoudskosten is een egalisatievoorziening gevormd zodat er gelijkmatige spreiding van de kosten over de jaren plaatsvindt. Het MJOP wordt jaarlijks herijkt. De financiële verantwoording van het onderhoud van de gebouwen zal op verschillende momenten plaatsvinden. De rapportages worden opgenomen in de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' in de tussentijdse rapportages en de jaarrekening.

Materieel

De VRG is verantwoordelijk voor het onderhouden van het materieel. Op basis van het Organisatieplan 2022-2025 (voorheen Regionaal Dekkingsplan) is gewerkt aan een visie voor invulling van het benodigde materieel en bezetting. Op basis van een brede inventarisatie van risico's en ontwikkelingen die in het kader van incidentbestrijding op ons afkomen, is een prioritering en aanpak bepaald om te komen tot een toekomstbestendige inzet met de juiste middelen. Dit project vormt ook een berekende grondslag voor de toekomstige kapitaallasten.

3.4 Financiering

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid is erop gericht dat de VRG in beginsel haar investeringen financiert uit eigen middelen. Indien de middelen ontoereikend zijn, worden de financieringsrisico's eerst zoveel mogelijk afgedekt door kortlopende financiering/ kasgeldleningen (tot de kasgeldlimiet) omdat de meerjareninvesteringsbegroting qua bedragen en timing met onzekerheden gepaard gaat. Indien blijkt dat de financieringsbehoefte structureel van aard is, wordt deze afgedekt met langer lopende vastrentende leningen. Het type, de omvang en looptijd van deze leningen zijn afgestemd op de spreiding in de leningportefeuille en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm en de kasgeldlimiet, zoals vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed als mogelijk te beheersen. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Conform het investeringsoverzicht in bijlage III is voor de periode 2023-2027 een totaal investeringsbedrag geraamd van € 39,7 miljoen. Rekening houdend met vrijkomende cashflow uit afschrijvingen, herfinanciering en andere cashflowmutaties betekent dit een totaal aanvullende kapitaalbehoefte van € 15,7 miljoen over de periode 2023-2027. Daarnaast zal de VRG een voorbereidingskrediet van ongeveer € 5 miljoen voor de ontwerpfasen van het project huisvesting stedelijk gebied moeten afsluiten. Daarmee neemt de totale omvang van de langlopende leningen toe van € 11,8 miljoen primo 2023 tot circa € 32,5 miljoen ultimo 2027. Op basis van de op dit moment gehanteerde rente binnen de bandbreedte 1,0-3,0% is voldoende dekking beschikbaar voor de benodigde financiering.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is gesteld op 8,2% van het beleidsbegrotingstotaal, dit is voor 2024 een bedrag van € 4,8 miljoen. Zoals bovenstaand is aangegeven kan in 2024 tijdelijk kortlopend worden geleend tot maximaal deze grens, alvorens de financiering langlopend wordt vastgelegd.

Renterisiconorm

Op grond van de wet Fido dient de beleidsbegroting inzicht te verschaffen in de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het beleidsbegrotingstotaal en bedraagt in 2024 € 11,8 miljoen. In de huidige leningportefeuille is bij planning van het aflossingsschema rekening gehouden met deze limiet. Af te sluiten nieuwe financieringen worden zodanig gepland, dat de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisico norm	2023	2024	2025	2026	2027
Begrotingstotaal	56.074	59.044	60.821	63.003	5.082
Voorgeschreven percentage	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
Renterisico norm	1.215	1.809	2.164	12.601	13.016
Renteherzieningen	-	-	-	-	-
Aflossingen	-443	-443	-443	-323	-323
Renterisico	-443	-443	-443	-323	-323
Renterisico norm	11.215	11.809	12.164	12.601	13.016
Renterisico	-443	-443	-443	-323	-323
Ruimte onder de renterisico norm	10.772	11.366	11.721	12.278	12.693

Er wordt gestreefd naar een flexibele leningenportefeuille, waarvan het aflossingspatroon is afgestemd op de resterende looptijd van de onderliggende activa. Daarmee zal het renterisico in de eerste paar jaar minimaal zijn. Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering van de huidige portefeuille vooralsnog ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren dienen decentrale overheden, alsook de VRG, hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is per 1 juli 2021 gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1 miljoen. Het drempelbedrag voor de VRG voor 2024 is € 1,2 miljoen.

3.5 Bedrijfsvoering

Veiligheidsregio Groningen is continu bezig om haar bedrijfsvoering verder te optimaliseren. Dit doet zij zo 'lean en mean' als mogelijk. Aanzetten hiertoe zijn gegeven, zoals zorgen voor informatieveiligheid en het streven naar BIO+ status. Tevens zet de VRG in tot een betere projectorganisatie, waar sector brede thematiek wordt opgepakt en uitgewerkt in projectstructuur met duidelijke proces flow.

De kwaliteitsslagen die door de VRG worden uitgerold op de verschillende bedrijfsvoeringaspecten, zodat bedrijfsvoering en communicatie kunnen bijdragen aan de vitale processen crisisbeheersing en brandweezorg en de continuïteit hiervan kan borgen voor de bedrijfsvoeringsfuncties.

3.5.1 Personeels- en organisatieontwikkeling

Strategische HR-agenda

In 2024 wordt gewerkt op basis van een strategische HR-agenda waarin doelen en prioriteiten op gebied van HR zijn bepaald op basis van de in 2022 vastgestelde HR-visie. Naast de onderwerpen van de landelijke tafels, krijgen deze onderwerpen de komende jaren in ieder geval aandacht: leiderschap, professionalisering recruitment, strategisch personeelsbeleid / strategische personeelsplanning, mobiliteit, cultuur, hybride werken, diversiteit en inclusiviteit, veerkracht en vitaliteit, nevenactiviteiten, functiehuis en managementinformatie.

(Persoonlijk) leiderschap

Een strategisch HR-thema dat specifiek wordt uitgelicht is het (persoonlijk) leiderschap. In 2022 is een start gemaakt met de gewenste leiderschapsontwikkeling, waarbij is begonnen bij het strategisch niveau. Dit wordt in 2023 en 2024 doorgezet naar de tactische en operationele laag. Ter ondersteuning van het (persoonlijk) leiderschap is eind 2022 een meervoudig onderhandse aanbesteding doorlopen waarin de inkoop van een instrument voor persoonlijkheidsprofielen is aanbesteed. Dit moet voor de komende jaren een gezamenlijk fundament bieden voor het investeren in persoonlijk leiderschap.

3.5.2 Informatiemanagement

Landelijke ontwikkelingen, waaronder de versterking van Crisisbeheersing en Brandweezorg, dwingt de VRG ertoe om de informatievoorziening te versterken en toekomstbestendig te maken. Dit doet ze onder meer door aan te sluiten bij ontwikkelingen in het kader van het Veiligheid Informatie Centrum (VIC), het landelijk informatieknooppunt KCR, het nieuwe Landelijke Meldkamersysteem (LMS) en NOOVA. Verder is het nodig om samenwerking en het uitwisselen van informatie met netwerkpartners te faciliteren. Dit betekent dat er de nodige inspanningen op het terrein van informatiemanagement moeten plaatsvinden om te komen tot een gezamenlijke digitale infrastructuur regionaal, bovenregionaal en landelijk.

Hiervoor zijn landelijk extra gelden (BDuR) beschikbaar gesteld, die onder meer ingezet zullen worden middels een lopend programma "Grip op Informatievoorziening". Dit programma heeft tot doel de eigen infrastructuur op orde te brengen en tevens te zorgen dat aangesloten kan worden op landelijke voorzieningen, waaronder de KCR2.

Een robuuste, toekomstbestendige, maar vooral ook veilige informatievoorziening is nodig om er voor te zorgen dat de VRG en alle crisispartners in alle fasen van een crisis en de voorbereiding daarop kunnen beschikken over de juiste informatie op het juiste moment. Informatie is cruciaal voor de door de VRG uit te voeren bedrijfsprocessen, waaronder brandweezorg, risico- en crisisbeheersing. Het samenwerken en het netcentrisch werken met netwerkpartners en andere veiligheidsregio's, bovenregionaal, in landelijke netwerken en met het rijk wordt steeds belangrijker. Daarvoor is nodig de informatiehuishouding van de VRG aan te laten sluiten op de verschillende landelijke voorzieningen. Dit vraagt nog nodige inspanning.

Een toekomstbestendige informatievoorziening vraagt om uitbreiding van de formatie voor Informatiemanagement en IT. Op dit moment wordt uitgegaan van een uitbreiding van structureel 4 – 6 fte op jaarbasis om de landelijke en eigen opgaves waar te kunnen maken. Ook zullen investeringen in specifieke IT-expertisegebieden nodig zijn die nu niet of minder aanwezig zijn, zoals dataspecialisten. De kosten hiervan zullen vooral gefinancierd worden vanuit de BDuR-gelden.

Naast het op een passend beveiligingsniveau brengen van de verschillende VRG-systemen en dit vast te leggen in procedures die periodiek worden getoetst (audits), is er ook volop aandacht voor het voorlichten en trainen van medewerkers om het risicobewustzijn bij de verschillende gebruikersgroepen te verhogen.

3.5.3 Duurzaamheid

De VRG wil dat duurzaamheid breder gedragen moet worden als de organisatie toekomstbestendig wil zijn. Zoals de energiecrisis laat zien, verduurzaming moet meegenomen worden in primaire processen van de organisatie. De VRG heeft zowel wettelijke als morele verplichtingen om vast te stellen hoe zij omgaat met het onderwerp duurzaamheid en wat haar ambitieniveau is op de langere termijn. Daarom start in 2023 het Programma Duurzaamheid voor het ontwikkelen van een lange termijnvisie en plan van aanpak. Het doel is om in 2024 de eerste projecten uit te voeren die een focus hebben op het verduurzamen van de organisatie. De scope van de projecten zal in samenhang zijn met de visie en worden in 2024 opgenomen in de jaarplannen van de desbetreffende teams of sectoren.

3.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties, waarin de VRG zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Friesland en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON), benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V.

4 Overzicht van baten en lasten

Onderstaand is de ontwikkeling van baten en lasten inclusief meerjarenraming tot en met het jaar 2027 weergegeven. Ook de (concept) jaarrekening van boekjaar 2022 (na voorgestelde resultaatsbestemming) alsmede de actuele beleidsbegroting 2023 zijn opgenomen in het overzicht.

4.1 Overzicht baten en lasten per totaal en per programma

VRG (*1.000)	2022 Concept JR	2023 Bel. begroting	2023 Act. begroting	2024 Begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting
Gemeentelijke bijdrage regulier	43.323	44.372	46.706	49.582	51.188	52.683	54.221
Gem. bijdrage FLO cf MJB 2020-2023	1.050	1.050	1.050	0	0	0	0
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	2.600	2.600	2.600	0	0	0
Rijksbijdrage	9.570	7.238	8.779	9.369	10.122	10.668	10.903
Overige baten	936	470	449	430	430	430	430
Totale baten	57.479	55.730	59.584	61.981	61.740	63.781	65.554
Personele lasten	35.467	36.478	40.197	41.974	43.178	44.891	46.336
Materiele lasten	16.910	16.325	15.877	17.070	17.643	18.112	18.746
Taakstellende bezuiniging *	0	-138	0	0	0	0	0
Totale lasten	52.377	52.665	56.074	59.044	60.821	63.003	65.082
Resultaat voor reserve mutaties	5.102	3.065	3.510	2.937	918	778	473
Reserve mutaties	-5.102	-3.065	-3.510	-2.937	-918	-778	-473
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0

Brandweezorg (* €1.000)	2022 Concept JR	2023 Bel. begroting	2023 Act. begroting	2024 Begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting
Gemeentelijke bijdrage regulier	40.943	41.949	44.158	46.950	48.471	49.886	51.343
Gem. bijdrage FLO cf MJB 2020-2023	1.050	1.050	1.050	0	0	0	0
Extra gem. bijdrage negatief EV	2.600	2.600	2.600	2.600	0	0	0
Rijksbijdrage	5.476	5.400	5.461	5.640	5.823	5.994	6.169
Overige baten	628	440	406	400	400	400	400
Totale baten	50.697	51.439	53.675	55.590	54.694	56.280	57.912
Personele lasten	31.638	32.954	35.092	36.382	36.936	38.195	39.497
Materiele lasten	14.518	15.595	15.073	16.271	16.839	17.307	17.942
Taakstellende bezuiniging	0	-138	0	0	0	0	0
Totale lasten	46.156	48.411	50.165	52.653	53.775	55.502	57.439
Resultaat voor reserve mutaties	4.541	3.028	3.510	2.937	919	778	473
Reserve mutaties	-4.541	-3.028	-3.510	-2.937	-919	-778	-473
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0

Rampenbestrijding en crisisbeheersing (* €1.000)	2022 Concept JR	2023 Bel. begroting	2023 Act. begroting	2024 Begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	676	688	723	747	771	794	817
Rijksbijdrage	2.685	522	1.988	2.354	2.880	3.214	3.231
Overige baten	308	30	43	30	30	30	30
Totale baten	3.669	1.240	2.754	3.131	3.681	4.038	4.078
Personele lasten	1.527	890	2.371	2.754	3.297	3.649	3.683
Materiele lasten	2.032	313	383	377	384	389	395
Totale lasten	3.559	1.203	2.754	3.131	3.681	4.038	4.078
Resultaat voor reserve mutaties	110	37	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	-110	-37	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0

GKG (* €1.000)	2022 Concept JR	2023 Bel. begroting	2023 Act. begroting	2024 Begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	1.236	1.259	1.324	1.368	1.412	1.453	1.496
Rijksbijdrage	79	0	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	1.315	1.259	1.324	1.368	1.412	1.453	1.496
Personele lasten	972	1.149	1.192	1.237	1.284	1.327	1.375
Materiele lasten	104	110	132	131	128	126	121
Totale lasten	1.076	1.259	1.324	1.368	1.412	1.453	1.496
Resultaat voor reserve mutaties	239	0	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	-239	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0

GHOR (* €1.000)	2022 Concept JR	2023 Bel. begroting	2023 Act. begroting	2024 Begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	468	476	501	517	534	550	566
Rijksbijdrage	1.330	1.316	1.330	1.374	1.419	1.460	1.503
Overige baten	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	1.798	1.792	1.831	1.891	1.953	2.010	2.069
Personele lasten	1.330	1.486	1.542	1.601	1.661	1.720	1.780
Materiele lasten	256	306	289	290	292	290	289
Totale lasten	1.586	1.792	1.831	1.891	1.953	2.010	2.069
Resultaat voor reserve mutaties	212	0	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	-212	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0

4.2 Geprognosticeerde balans

In het onderstaand overzicht is de geprognosticeerde balans (per 31-12 van enig jaar) opgenomen.

Activa (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Materiele vaste activa	34.269	44.830	50.582	55.172	56.385	58.090
Vorderingen	907	907	907	907	907	907
Liquide middelen	296	296	296	296	296	296
Totaal activa	35.472	46.033	51.785	56.375	57.588	59.293

Passiva (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Eigen vermogen	1.740	5.250	7.670	8.074	8.074	8.074
Voorzieningen	14.869	13.834	13.124	12.624	12.124	11.624
Langlopende schulden	11.790	19.876	23.918	28.604	30.317	32.522
Vlottende passiva	7.073	7.073	7.073	7.073	7.073	7.073
Totaal passiva	35.472	46.033	51.785	56.375	57.588	59.293

In de voorspelde balans is rekening gehouden met de geplande investeringen voor 2023-2027 en een stabiel werkkapitaal. Ook zijn de geplande mutaties in reserves en voorzieningen, zoals in de eerdere paragrafen genoemd, verwerkt. De behoefte aan langlopende financiering is bepaald op basis van het meerjaren investeringsplan, de vastgelegde financieringsstructuur en cashflowmutaties. De rentelast voor deze financiering is gedekt in de begroting 2024. Bovenstaande balans is de basis voor de berekende financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.3 Toelichting meerjarenraming

Algemeen

Deze begroting inclusief meerjarenraming is opgesteld aan de hand van de uitgangspunten in de kaderbrief 2024-2027. Zoals uit deze kaderbrief bleek, spelen er meerdere landelijke en regionale ontwikkelingen die nog omkleed zijn met grote (financiële) onzekerheden. Zoals vorig jaar reeds geschetst is de "O" lijn nog steeds het uitgangspunt, maar niet in alle gevallen meer realistisch en haalbaar.

In de beleidsbegroting 2023 is een eerste financiële stap gezet op het gebied van huisvesting en informatieveiligheid wat heeft geleid tot totale structurele uitzetting van de begroting met € 250.000 vanaf 2023. Voor huisvesting staan we de komende jaren voor een grote opgave. In de beleidsbegroting 2024 zetten we daarom een volgende financiële stap met betrekking tot het Strategisch Huisvestingsplan.

De komende jaren zullen ook op andere ontwikkelingen extra stappen gezet moeten worden, maar de meeste hiervan zijn momenteel te onzeker om al bedragen aan te koppelen. Bij nieuwe ontwikkelingen sluiten we aan bij de gemaakte financiële afspraken (hygiëneregels). Dit betekent het volgende:

- Er wordt onderscheid gemaakt tussen autonome (niet-beïnvloedbare) ontwikkelingen en niet-autonome (beïnvloedbare) ontwikkelingen.
- Autonome ontwikkelingen leiden in principe tot uitzetting van de begroting;
- Niet autonome ontwikkelingen worden voorgelegd aan het bestuur inclusief risico's, financieel effect en dekking.
- We geven invulling aan wettelijke taken vanuit een realistisch perspectief;
- Onze landelijke inzet is om financiële effecten van nieuwe ontwikkelingen te verkleinen;
- We kijken expliciet naar financieringsmogelijkheden door derden.

Herijking gemeentefonds

Met ingang van 2023 is sprake van een nieuwe volledige en integrale herverdeling van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Binnen het taakgebied Orde en Veiligheid (O&V) wordt onderscheid gemaakt tussen het onderdeel Brandweer en Rampenbestrijding (B&R) en Overige Orde en Veiligheid (OOV). De nieuwe verdeling voor het clusteronderdeel B&R sluit aan bij actuele kostenpatronen, bevat minder verdeelmaatstaven en aangepaste gewichten per maatstaf.

Veiligheidsregio Groningen heeft de verdeelsleutel op basis van het objectieve budget voor clusteronderdeel B&R in het gemeentefonds (taakgebied O&V) opnieuw laten doorrekenen door Cebeon. Cebeon heeft in geadviseerd rekening te houden met herverdeeleffecten, aftopping en ingroeipad. De effecten op de gemeentelijke bijdragen zijn doorgerekend in de actualisatie begroting 2023 en deze vormen ook de basis van de doorrekening van het meerjarenbeeld met betrekking tot de gemeentelijke bijdrage van deze begroting (bijlage IV).

Taakstelling

Om een sluitende meerjarenbegroting te presenteren moet de VRG steeds weer scherpe keuzes maken in haar eigen beleid en prioriteiten moeten stellen. De VRG heeft de structurele taakstelling inmiddels weten op te lossen en presenteert in deze begroting 2024 geen taakstelling meer.

Financiële ontwikkelingen beleidsbegroting 2024

Autonome (niet-beïnvloedbare) ontwikkelingen die leiden tot uitzetting van de begroting:

- **Versterkingsmiddelen BDuR**
Voor veiligheidsregio's zijn versterkingsmiddelen oplopend tot 83 miljoen euro structureel beschikbaar gesteld voor de verhoging van de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) van het Rijk. Deze versterkingsmiddelen zijn bedoeld voor het versterken van Crisisbeheersing en Informatievoorziening. De toekenning voor 2023 is definitief en dit betekent voor de VRG een structurele extra bijdrage van € 1,4 miljoen in 2023 oplopend tot € 2,6 miljoen in 2026 en verder. Wij zetten deze middelen zo efficiënt mogelijk in voor de opgaven waar we voor staan. De opgaven en taken hebben daarmee geen effect op de gemeentelijke bijdrage.
- **Indexering 2024**
Indexering van de (meerjaren) begroting zal plaatsvinden op basis van loon- en prijsontwikkeling, zoals opgenomen in de financiële verordening. De beleidsbegroting 2024 is geïndexeerd met 3,3% (€ 1.576 duizend) en deze is als volgt berekend:

Looncomponent		Weging 60 2,34%
2024		
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers *	<u>3,90%</u>	
Totale indexatie looncomponent in 2024	3,90%	
Materieelcomponent (IMOC)		Weging 40 0,96%
2024		
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel *	<u>2,40%</u>	
Totale indexatie materieelcomponent in 2024	2,40%	
* Gebaseerd op tabel 4.2.2 septembercircularie 2022 Gemeentefonds		Totaal 3,30%

De meerjarige indexatie is volgens dezelfde systematiek gebaseerd op onderstaande tabel uit de septembercircularie 2022 van het Gemeentefonds:

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2023 en CEP 2022***

mutaties per jaar in %	2022	2023	2024	2025	2026	2027**
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	3,4	4,9	2,5	2,5	2,2	2,2
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,8	4,9	2,5	2,5	2,1	2,1
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	5,2	2,6	2,4	2,5	2,0	2,0
Loonvoet sector overheid	4,3	3,3	4,2	4,1	3,9	3,9
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	4,8	2,8	3,9	3,8	3,6	3,6
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	4,1	5,9	2,4	2,4	1,9	1,9

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel>

** 2023 is op basis van de MEV 2023, 2022 en 2024 - 2026 is op basis van de CEP 2022

*** cijfers 2026 zijn doorgetrokken naar 2027

Niet-autonome (beïnvloedbare) ontwikkelingen die leiden tot inkrimping van de begroting:

- Vervallen van FLO-bijdrage begrepen in MJB 2020-2023
Onderdeel van het herstelplan m.b.t. het oplossen van de negatieve algemene reserve, was het laten doorlopen van de bijdrage FLO die reeds in de vastgestelde MJB 2020-2023 was begrepen. In 2024 vervalt deze bijdrage (€ 1.050 duizend) en dit bedrag wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage (zie bijlage IV, tabel toelichting mutatie bijdrage VRG). Tussen de VRG en de gemeenten dienen in 2024 nog nadere afspraken gemaakt te worden over de resterende FLO-kosten voor 2025 en verder.

Niet-autonome (beïnvloedbare) ontwikkelingen die leiden tot uitzetting van de begroting:

- Strategisch huisvestingsplan
De besluitvorming met betrekking tot een te kiezen scenario in het Strategisch huisvestingsplan kent hetzelfde tijdspad als de begroting 2024. In deze begroting is dan ook de verwachte gemiddelde kostenstijging over de komende 10 jaar van scenario 2A) meegenomen als structurele uitzetting (€ 1,3 miljoen). Dit was ook reeds opgenomen in de kaderbrief 2024 welke in het AB van 8 december 2022 is vastgesteld. Het niet benutte gedeelte van deze uitzetting wordt in de eerste jaren gedoteerd aan de bestemmingsreserve huisvesting, waarna deze kan vrijvallen op het moment dat de kosten werkelijk gemaakt worden. Hiermee zorgen we voor een geleidelijke verdeling van toekomstig oplopende kosten voor huisvesting. Scenario 2A is als stelpost doorgerekend in alle van toepassing zijnde tabellen, finetuning vindt plaats na definitieve besluitvorming op het scenario. Eventuele wijzigingen worden in de volgende begroting meegenomen.
- Huisvesting stedelijk gebied
Voor huisvesting stedelijk gebied is vanaf de begroting 2023 reeds € 100.000 per jaar toegevoegd aan de begroting ter dekking van rentekosten voorbereidingskrediet. Na bestuurlijke besluitvorming in het eerste kwartaal 2023 met betrekking tot het afsluiten van de PvE fase en opstarten van de ontwerpfasen wordt het benodigde voorbereidingskrediet, mogelijk in gedeelten, aangetrokken. De eerder gevormde bestemmingsreserve huisvesting stedelijk gebied staat nog op de balans voor € 329 duizend. Voorgesteld wordt om deze gelden ook in 2023 en verder te blijven alloceren ten behoeve van voorbereidingskosten huisvesting. Met het vaststellen van het huisvestingsbeleid wordt de bestemmingsreserve huisvesting stedelijk gebied verbreed naar een bestemmingsreserve huisvesting.

De hierboven geschetste financiële ontwikkelingen zijn verwerkt in alle tabellen in deze begroting.

4.4 EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst

Berekening EMU-saldo

Gemeenschappelijke Regeling EMU (0823)

Algemene gegevens:

Overheidslaag:

Berichtgevernaam:

Berichtgevenummer:

Jaar:

Naam contactpersoon:

Telefoon:

E-mail:

Bestandsnaam:

Gemeenschappelijke Regeling

EMU

0823

2023

Stephan Hoekman

0881624669

finbeleid@vrgroningen.nl

EMU230050823.XLS

Omschrijving	2022	2023	2024
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2022, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2023	Volgens meerjarenraming in begroting 2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.741	3.065	1.808
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	5.123	8.895	6.536
3. Mutatie voorzieningen	-513	-500	-500
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)			
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	-3.895	-6.330	-5.228

Ruimte voor uw toelichting

5 Bijlagen

5.1 Taakvelden

Begroting 2024	VRG totaal			Brandweer			Crisisbeheersing			Gemeentelijke kolom			GHOR		
Taakveld (* € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning															
0.1 Bestuur		1.181	-1.181		1.181	-1.181									
0.4 Overhead	180	11.767	-11.586	180	11.747	-11.567		20	-20						
0.5 Treasury	15	189	-174	15	189	-174									
0.8 Overige baten en lasten	518	6	512	492	6	486	26		26						
0.10 Mutaties reserves		2.937	-2.937		2.937	-2.937									
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten															
1. Veiligheid															
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	61.268	41.563	19.705	54.903	35.192	19.711	3.105	3.112	-7	1.368	1.368		1.891	1.891	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat															
2.1 Verkeer en vervoer		785	-785		785	-785									
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing															
8.3 Wonen en bouwen		3.553	-3.553		3.553	-3.553									
Totaal	61.981	61.981	-	55.590	55.590	-	3.131	3.131	-	1.368	1.368	-	1.891	1.891	-

Conform het BBV is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Taakveld	
0.1 Bestuur	Betreft kosten voor (ondersteuning) bestuur en accountantskosten.
0.4 Overhead	O.b.v. Notitie Overhead - juli 2016 Commissie BBV. Ondersteunende taken niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product behoren tot overhead. Dit zijn Planning en Control, Financiën, HRM, OR, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken, Informatievoorziening en Automatisering, Facilitaire zaken, post/document verwerking en Huisvesting.
0.5 Treasury	Activiteiten ten aanzien van financiering en betalingsverkeer zoals rentebaten en rentelasten.
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Geen sprake van vennootschapsbelasting binnen de Veiligheidsregio Groningen.
0.10 Mutaties reserves	Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	Na resultaatbestemming is hier het jaarresultaat zichtbaar.
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen, inclusief GHOR en Bevolkingszorg.
2.1 Verkeer en vervoer	Betreft bluswatervoorziening.
8.3 Wonen en bouwen	Advies, toetsing en handhaving van brandveiligheid.

5.2 Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's zijn in 2022 geïnventariseerd en geactualiseerd. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter inclusief een hoge kans van optreden meegenomen.

	Paraatheid vrijwilligers
Omschrijving	Paraatheid is van groot belang voor een snelle en doeltreffende uitvoering van de brandweezorg, en is in algemene zin een continu aandachtspunt. Om de paraatheid op een zo hoog mogelijk niveau te houden dan wel te krijgen, wordt er continu naar mogelijkheden gezocht ter verbetering. Deze verbeteringen worden gezocht op het gebied van personeel (boeien en binden van vrijwilligers, piketten), materieel en procedures, kazernes en organisatievormen. Door het uitrukken met afwijkende voertuigbezettingen te faciliteren (met onder meer slimme pagers en opleiding en oefenen) en te zorgen voor een netwerk van elkaar ondersteunende posten, worden zowel een snelle eerste uitruk als de benodigde slagkracht georganiseerd.
Risico	300.000
Kans	Hoog

	Omgevingswet
Omschrijving	De inwerkingtreding van de Omgevingswet is vooralsnog voorzien op 1 juli 2023. De stelselherziening Omgevingswet brengt een intensieve taakverandering voor veiligheidsregio's met zich mee op het gebied van risicobeheersing. Uit het Cebeon onderzoek volgt dat de Omgevingswet extra kosten met zich meebrengt voor veiligheidsregio's die door het Rijk niet zijn voorzien. Zoals benoemd is de verwachting is dat deze nieuwe taken per saldo een extra inzet van minimaal 2,3 fte vragen van de VRG. Financiële vertaling wordt nog verwacht en de VRG is van mening dat extra taken door het Rijk gefinancierd moeten worden.
Risico	50.000
Kans	Middel

	Programma aardbevingen
Omschrijving	Door het ontbreken van structurele dekking voor het programma aardbevingen is het opbouwen, maar vooral ook het borgen van adequate kennis binnen onze formatie een uitdaging. Door de provincie Groningen is voor 2023 een bijdrage toegezegd; Risico is dat voor de lange termijn geen dekking is voor deze werkzaamheden.
Risico	275.000
Kans	Middel

	Verzekeringen
Omschrijving	Met betrekking tot verzekeringen wordt landelijk gekeken of we eigen risicodragers kunnen worden. De verwachting is dat dit minder kosten met zich mee gaat brengen. Tot die tijd dragen wij zelf de kosten als de hardheidsclausule wordt toegepast.
Risico	250.000
Kans	Middel

	FLO
--	-----

Omschrijving	Er is in 2018 een nieuw landelijk FLO-akkoord gesloten tussen werkgevers en vakbonden. Dit geldt voor de beroepsmedewerkers van de brandweer die al voor 2006 een repressieve functie vervulden. Dit heeft geleid tot het vormen van een voorziening bij de jaarrekening 2019 van 15,2 mln. Het FLO-akkoord bevat een aantal onderdelen waar nog landelijke besluitvorming over moet plaatsvinden. Naar verwachting zullen de kosten voor FLO nog stijgen en niet beperkt blijven tot de gevormde voorziening in 2019. Met de gemeenten zijn financiële afspraken gemaakt over de verrekening van de FLO kosten tot en met 2024. De mogelijk relatief hoge cao-loonstijging in 2023 heeft ook impact op de FLO. De totale FLO-kosten zullen jaarlijks herrekend worden door een externe adviseur en de voorziening zal daarmee ook jaarlijks geactualiseerd worden.
Risico	2.000.000
Kans	Hoog

Wet op de Veiligheidsregio's	
Omschrijving	Uit de evaluatie van de Wet op de Veiligheidsregio's is geconcludeerd dat de veiligheidsregio's goed functioneren als het gaat om regionale branden, incidenten en crises. Maar omdat crises ingewikkelder worden en regionale grenzen overschrijden, is meer samenwerking nodig; tussen veiligheidsregio's met crisispartners en met het Rijk. Daarom moet er, met behulp van een taskforce, een nieuwe wet komen die daarvoor zorgt. Ook binnen de VRG zien we nieuwe risico's, zoals cyber en klimaatverandering. De financiële effecten zijn op dit moment nog niet te overzien.
Risico	PM
Kans	Middel

Taakdifferentiatie/WNRA	
Omschrijving	<p>Om de rechtspositie van de Nederlandse brandweervrijwilligers te laten voldoen aan de Europese deeltijdrichtlijn (gelijke werkzaamheden mogen niet ongelijk worden beloond) heeft een landelijke denktank naar mogelijkheden gekeken om het onderscheid tussen brandweervrijwilligers en beroepsbrandweer te vergroten. Daarbij werd in eerste instantie vooral gedacht aan taakdifferentiatie.</p> <p>Uit nader juridisch onderzoek blijkt dat behoud van vrijwilligheid bij de brandweer in Nederland in de kern mogelijk is binnen de huidige Europese wet- en regelgeving. Het is goed verdedigbaar dat taakdifferentiatie niet vereist wordt door Europees recht onder de voorwaarden dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers expliciet gebaseerd wordt op het concept van vrijwilligheid en het contrast tussen vrijwillige brandweer en beroeps wordt verscherpt. Daarom wordt ingezet op het aanbrengen van onderscheid tussen verplichte en niet-verplichte opkomst. Dat betekent dat er een einde komt aan kazernering en consignatie door vrijwilligers. Landelijk is de voorbereiding gestart om dit onderscheid aan te brengen. Implementatie zal naar verwachting in 2023 of 2024 gaan plaatsvinden. De extra kosten hiervoor zijn per Veiligheidsregio in kaart gebracht.</p>
Risico	PM
Kans	Hoog

BON

Omschrijving	De gevolgen van de coronacrisis en andere ontwikkelingen hebben grote druk op de huidige bedrijfsvoering van de BON Holding BV gelegd. Om te komen tot een toekomstbestendige BON is een aantal belangrijke, ingrijpende doch noodzakelijke opties uitgewerkt om de financiële situatie van de BON te verbeteren. De komende jaren wordt gestuurd op een efficiëntere bedrijfsvoering en een toekomstbestendige governance structuur.
Risico	PM
Kans	Hoog

Onderhoud huisvesting	
Omschrijving	De locaties en de bezetting van de huidige kazernes zijn vaak nog gebaseerd op de oude structuur van de gemeentelijke brandweren, maar passen niet altijd meer bij de huidige omgeving. Met de komst van de visie op de brandweezorg 2030 en de strategische huisvestingsplannen is inzichtelijk gemaakt welke kazernes wanneer ver(nieuw)bouwd worden. Voor de bestaande brandweerkazernes nemen de onderhoudskosten toe. Daarnaast voldoen niet alle kazernes aan de arbo-eisen en in sommige situaties niet praktisch op te lossen. Daarom zullen we geforceerd soms tijdelijk acute voorzieningen moeten treffen. Met de huidige markt en klimaateisen zullen de kosten voor bouw en onderhoud hoger zijn dan initieel bedacht.
Risico	550.000
Kans	Hoog

Cyber- en informatiebeveiliging	
Omschrijving	Van de veiligheidsregio's wordt verwacht dat zij ondersteuning bieden aan vitale organisaties bij (dreigende) verstoring of uitval en de openbare orde en veiligheid in gevaar komen. De veiligheidsregio's kunnen zelf echter ook worden getroffen door storing en uitval. De veiligheidsregio's maken (nog) geen onderdeel uit van de Nederlandse vitale infrastructuur, zoals bijvoorbeeld de politie. Landelijk wordt verkend of de veiligheidsregio's gekenmerkt kunnen worden als vitale aanbieder. Voor de veiligheidsregio's betekent dit een verdere investering in de informatiebeveiliging per regio. De organisatorische en financiële gevolgen hiervan worden in kaart gebracht.
Risico	PM
Kans	Middel

Cybercriminaliteit	
Omschrijving	Cybercriminaliteit is criminaliteit met ICT als middel én doelwit. Cybercriminaliteit is veelvoorkomend. Er zijn verschillende vormen van cybercriminaliteit. Een onoplettende medewerker of een goed uitgevoerde vorm van cybercriminaliteit kan leiden tot problemen op financieel gebied, het verlies van productieve uren of tot grote privacy risico's. De kans hierop neemt toe.
Risico	PM
Kans	Middel

	Huisvesting stedelijk gebied
Omschrijving	In maart 2022 is het haalbaarheidsonderzoek vastgesteld, waarmee de weg vrij is gemaakt om het Programma van Eisen (PvE) voor de twee in beeld zijnde locaties, het voormalig Arriva-terrein en Winschoterweg, op te stellen. Dit betekent verder onderzoek doen naar gezamenlijke huisvesting met de GGD en afspraken met de gemeente Groningen over de condities waaronder de benodigde locaties beschikbaar kunnen komen. De bestaande (verouderde) kazerne aan de Sontweg wordt voor bepaalde tijd gehuurd van de Gemeente Groningen, waarbij alleen noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd. De huurkosten zijn op dit moment daarom laag, maar naar de toekomst toe niet reëel. De huisvesting brengt daarom extra kosten met zich mee.
Risico	PM
Kans	Hoog

	Corona, asiel- en vluchtelingencrisis
Omschrijving	De asiel- en vluchtelingencrisis, maar ook de nasleep van de coronacrisis, hebben een grote impact op de werkzaamheden van de VRG. De VRG werkt in de multidisciplinaire crisisorganisatie intensief samen met ketenpartners, levert een stevige bijdrage aan de risico- en crisiscommunicatie en complexe juridische advisering. De bestaande crisisstructuur is uitgebouwd naar datgene wat nodig is om de uitdagingen het hoofd te bieden; we acteren flexibel op de aard en de duur van deze crises. Voor de meerkosten van deze crises zijn landelijke compensatieregelingen. Zeker is dat de diverse crises impact hebben op onze reguliere bedrijfsvoering. Zo staat de vakbekwaamheid onder druk door het stilleggen van diverse opleidingsactiviteiten en zijn er minder vrijwilligers ingestroomd. We kunnen nog niet overzien wat dit betekent voor de langere termijn.
Risico	PM
Kans	Hoog

5.3 Investerings

Onderstaand een overzicht van de voorgenomen investeringen voor 2023 tot en met 2027:

Omschrijving	Totale investeringen 2023-2027	2023	2024	2025	2026	2027
Bedrijfsgebouwen (incl. grond)	14.196.000	-	3.549.000	3.549.000	3.549.00	3.549.000
Voertuigen/vaartuigen	22.845.550	7.140.250	6.912.000	2.903.500	2.539.800	3.350.000
Inventaris rijdend materieel	1.373.000	880.000	200.000	104.000	108.000	81.000
Materieel/materiaal	10.000	10.000	-	-	-	-
Persoonlijke bescherming middelen/kleding	4.884.300	1.666.000	-	2.929.300	54.000	235.000
ICT	1.656.500	187.500	150.000	350.000	236.000	733.000
Totaal investeringen	44.965.350	9.883.750	10.811.000	9.835.800	6.486.800	7.948.000
Realisatie index %		90%	90%	90%	90%	80%
Realisatie index in bedragen	39.674.015	8.895.375	9.729.900	8.852.220	5.838.120	6.358.400

Dit investeringsoverzicht is geactualiseerd in november 2022. Het investeringsplan gaat uit van vervanging van bestaand materieel en ICT-voorzieningen. In dit investeringsoverzicht is de gemiddelde investering vanuit het strategisch huisvestingsplan scenario 2A ingerekend vanaf 2023. Bestuurlijke besluitvorming op het strategisch huisvestingsplan loopt parallel aan dit begrotingstraject. Eventuele wijzigingen die daaruit voortvloeien zullen in de eerstvolgende begroting worden verwerkt. Het investeringsoverzicht is exclusief investeringen stedelijk gebied, deze wordt toegevoegd na separate besluitvorming hierover.

Er is uitgegaan van actuele prijzen en bekende reguliere indexeringen uit (landelijke) contracten. Voor 2023 is voor het grootste gedeelte een indexatie gehanteerd van 6% (behalve waar andere contract gebonden percentages gelden), de jaren daarna is grotendeels gerekend met een percentage van 3%. Of dit afdoende gaat zijn voor de langere termijn valt nu nog niet te overzien. Gezien de onzekerheid in de planning van sommige investeringen rekenen we met een realisatie index van 90% voor de jaren 2023 t/m 2026 en voor de jaren daarna met een percentage van 80%.

Ontwikkeling kapitaallasten

We zien een opwaartse druk op de kapitaallasten. De komende jaren verwachten we dat veel materieel, in het verleden aangeschaft door gemeenten, vervangen moet worden. Dit leidt tot een investeringspiek. Het na-ijleffect van de coronacrisis zorgt dat deze investeringspiek langer op zich laat wachten.

Door de wereldwijde problemen zijn grote problemen ontstaan in de beschikbaarheid van grondstoffen. Er is schaarste in halffabricaten en in productiecapaciteit. Dit zorgt voor enorme prijsstijgingen en veel langere (tot niet af te geven) levertijden.

Het in stand houden van het bestaande areaal met het beschikbare budget vereist een strakke sturing. Met de invoering van de egaliseringsreserve kapitaallasten hebben we een goede stap in die richting gemaakt, hierdoor creëren we stabiliteit in de begroting en is er geen sprake van mutaties in gemeentelijke bijdragen. Er is geen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen die leiden tot uitzetting. We hanteren hiervoor de afspraken die gemaakt met het bestuur in de financiële verordening.

5.4 Gemeentelijke bijdrage

Bijdrage 2024 primitief

	Inwoners dec-22	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal actuele gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2024	Vergelijking begroting 2023 actueel
Inwonerbijdrage 2023-actueel		€ 0,81	€ 1,17	€ 2,14	€ 73,26		
Indexatie/effect aanpassing inwonersaantal / OOV	3,30%	€ 0,07	€ 0,09	€ 0,17	€ 6,29		
Inwonerbijdrage 2024-primitief		€ 0,88	€ 1,27	€ 2,32	€ 79,55		
Eemsdelta	45.389	39.844	57.481	105.133	2.858.376	3.060.834	2.948.319
Oldambt	38.521	33.815	48.783	89.225	2.576.497	2.748.320	2.647.242
Pekela	12.196	10.706	15.445	28.249	709.904	764.305	736.229
Stadskanaal	31.851	27.960	40.336	73.776	1.970.035	2.112.106	2.034.478
Veendam	27.466	24.110	34.783	63.619	1.613.865	1.736.378	1.672.589
Het Hogeland	48.022	42.155	60.815	111.232	4.303.951	4.518.153	4.351.631
Westerkwartier	64.306	56.450	81.437	148.950	4.319.994	4.606.831	4.437.394
Groningen	234.950	206.245	297.541	544.209	22.512.322	23.560.318	22.691.619
Westerwolde	26.571	23.325	33.650	61.546	1.760.436	1.878.956	1.809.857
Midden Groningen	60.898	53.458	77.121	141.056	4.324.244	4.595.880	4.426.770
Totaal	590.170	518.067	747.393	1.366.996	46.949.624	49.582.080	47.756.128

De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners. De bijdrage aan het programma brandweer en is naar een verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweezorg in het gemeentefonds.

Toelichting VRG mutatie bijdrage 2023 act-2024 prim

	VRG 2023 actueel	Indexatie VRG 3,30%	Verandering B&R sleutel	Actualisatie Inwoneraantal	Minus standaard bijdrage FLO € 1.050.000	Uitzetting bijdrage conform kaderbrief 2024	VRG 2024 primitief	Mutatie bijdrage 2023 actueel 2024 primitief
Eemsdelta	2.948.319	97.295	-	-	-63.926	79.146	3.060.834	112.515
Oldambt	2.647.242	87.359	-	-	-57.622	71.341	2.748.320	101.078
Pekela	736.229	24.296	-	-	-15.877	19.657	764.305	28.076
Stadskanaal	2.034.478	67.138	-	-	-44.059	54.549	2.112.106	77.628
Veendam	1.672.589	55.195	-	-	-36.093	44.687	1.736.378	63.789
Het Hogeland	4.351.631	143.604	-	-	-96.255	119.173	4.518.153	166.522
Westerkwartier	4.437.394	146.434	-	-	-96.614	119.617	4.606.831	169.437
Groningen	22.691.619	748.823	-	-	-503.474	623.349	23.560.318	868.698
Westerwolde	1.809.857	59.725	-	-	-39.371	48.745	1.878.956	69.099
Midden Groningen	4.426.770	146.083	-	-	-96.709	119.735	4.595.880	169.109
Totaal	47.756.128	1.575.952	-	-	1.050.000-	1.300.000	49.582.080	1.825.952

In de geactualiseerde begroting 2023 zijn de effecten van veranderingen in de herijking gemeentefonds, de B&R sleutel en inwonersaantal meegenomen op basis van de Cebeon rapportage. Voor de beleidsbegroting 2024 en verder is dezelfde verdeelsleutel gehanteerd als voor de geactualiseerde begroting 2023.

Meerjarenbeeld 2025

	Inwoners dec-22	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2025
Inwonerbijdrage 2024-primitief		€ 0,88	€ 1,27	€ 2,32	€ 79,55	
Indexatie	3,24%	€ 0,03	€ 0,04	€ 0,08	€ 2,58	
Inwonerbijdrage 2025-primitief		€ 0,91	€ 1,31	€ 2,39	€ 82,13	
Eemsdelta (Delfzijl, Appingedam, Loppersum)	45.389	41.135	59.343	108.540	2.950.987	3.160.005
Oldambt	38.521	34.910	50.364	92.116	2.659.976	2.837.366
Pekela	12.196	11.053	15.945	29.165	732.905	789.068
Stadskanaal	31.851	28.866	41.643	76.166	2.033.864	2.180.539
Veendam	27.466	24.892	35.910	65.680	1.666.155	1.792.636
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmo	48.022	43.521	62.786	114.836	4.443.399	4.664.541
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Lee	64.306	58.279	84.076	153.776	4.459.961	4.756.092
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	234.950	212.928	307.182	561.841	23.241.721	24.323.672
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	26.571	24.080	34.740	63.540	1.817.474	1.939.835
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.898	55.190	79.620	145.627	4.464.349	4.744.786
Totaal	590.170	534.853	771.609	1.411.286	48.470.792	51.188.540

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.

Daarnaast is een algemene indexering van 3,24 % meegenomen.

Meerjarenbeeld 2026

	Inwoners dec-22	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2026
Inwonerbijdrage 2025-primitief		€ 0,91	€ 1,31	€ 2,39	€ 82,13	
Indexatie	2,92%	€ 0,03	€ 0,04	€ 0,07	€ 2,40	
Inwonerbijdrage 2026-primitief		€ 0,93	€ 1,35	€ 2,46	€ 84,53	
Eemsdelta (Delfzijl, Appingedam, Loppersum)	45.389	42.336	61.076	111.709	3.037.156	3.252.277
Oldambt	38.521	35.930	51.834	94.806	2.737.647	2.920.217
Pekela	12.196	11.376	16.411	30.016	754.306	812.109
Stadskanaal	31.851	29.708	42.859	78.390	2.093.253	2.244.210
Veendam	27.466	25.618	36.959	67.598	1.714.806	1.844.981
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmo)	48.022	44.792	64.619	118.189	4.573.146	4.800.746
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Lee	64.306	59.980	86.531	158.267	4.590.192	4.894.970
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	234.950	219.145	316.151	578.247	23.920.380	25.033.923
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	26.571	24.784	35.754	65.395	1.870.545	1.996.478
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.898	56.801	81.945	149.879	4.594.708	4.883.334
Totaal	590.170	550.470	794.140	1.452.496	49.886.139	52.683.245

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.

Daarnaast is een algemene indexering van 2,92 % meegenomen

Meerjarenbeeld 2027

	Inwoners dec-22	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2027
Inwonerbijdrage 2026-primitief		€ 0,93	€ 1,35	€ 2,46	€ 84,53	
Indexatie	2,92%	€ 0,03	€ 0,04	€ 0,07	€ 2,47	
Inwonerbijdrage 2027-primitief		€ 0,96	€ 1,38	€ 2,53	€ 87,00	
Eemsdelta (Delfzijl, Appingedam, Loppersum)	45.389	43.572	62.859	114.971	3.125.841	3.347.243
Oldambt	38.521	36.979	53.348	97.574	2.817.586	3.005.487
Pekela	12.196	11.708	16.890	30.893	776.332	835.822
Stadskanaal	31.851	30.576	44.111	80.679	2.154.376	2.309.741
Veendam	27.466	26.366	38.038	69.572	1.764.879	1.898.855
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmoer)	48.022	46.100	66.506	121.640	4.706.682	4.940.928
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Leeuwarden)	64.306	61.732	89.058	162.888	4.724.226	5.037.903
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	234.950	225.544	325.383	595.132	24.618.855	25.764.914
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	26.571	25.507	36.798	67.305	1.925.165	2.054.775
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.898	58.460	84.338	154.255	4.728.874	5.025.927
Totaal	590.170	566.544	817.328	1.494.909	51.342.814	54.221.596

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.

Daarnaast is een algemene indexering van 2,92 % meegenomen.